

**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
MUITINĖS  
Į S T A T Y M A S**

2004 m. balandžio 27 d. Nr. IX-2183  
Vilnius

**I SKYRIUS  
BENDROSIOS NUOSTATOS**

**1 straipsnis. Įstatymo paskirtis**

1. Šis Įstatymas nustato:

- 1) Lietuvos Respublikos muitinės paskirtį, veiklos principus ir teisinius pagrindus, funkcijas, struktūrą, veiklos organizavimą, finansavimą, bendradarbiavimo su valstybės ir savivaldybės institucijomis ir įstaigomis, kitais asmenimis, Europos Sąjungos ir užsienio valstybių institucijomis pagrindus;
  - 2) Lietuvos Respublikos muitinės pareigūnų įgaliojimus, teises, pareigas, garantijas ir atsakomybę;
  - 3) iš trečiųjų šalių importuotų ir į trečiąsias šalis eksportuojamų prekių muitinės priežiūros tvarką;
  - 4) Lietuvos Respublikos muitinės administruojamų mokesčių taikymo tvarką;
  - 5) Lietuvos Respublikos užsienio prekybos statistinių duomenų rinkimo ir apdorojimo tvarką.
2. Šiuo Įstatymu įgyvendinami šio Įstatymo priede nurodyti Europos Sąjungos teisės aktai.

**2 straipsnis. Įstatymo taikymas**

1. Šis Įstatymas taikomas Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje ir už jos ribų, kai prekės tikrinamos pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis.
2. Šis Įstatymas taip pat taikomas, kai Lietuvos Respublikos muitinės pareigūnai, vadovaudamiesi Europos Sąjungos teisės aktais ir siekdami užtikrinti, kad būtų laikomasi minėtuose teisės aktuose nustatytų prekių importo ir eksporto draudimų ir apribojimų, vykdo Bendrijos prekių gabenimo Bendrijos muitų teritorijoje muitinės priežiūrą.
3. Šio Įstatymo nuostatos *mutatis mutandis* taikomos kitų valstybių narių muitinės pareigūnams bei Europos Sąjungos institucijų pareigūnams, kurie vadovaudamiesi Europos Sąjungos teisės aktais atvyksta dirbti Lietuvos Respublikos muitinės įstaigose.

**3 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos**

**1. Europos Bendrijos muitų teisės aktai:**

- 1) šio Įstatymo priede išvardyti teisės aktai, kurie toliau šiame Įstatyme nurodomi naudojant minėtame priede pateiktus trumpuosius pavadinimus;
- 2) kitų Europos Bendrijos Tarybos ir Komisijos teisės aktų bei galiojančių Europos Bendrijos tarptautinių sutarčių nuostatos, reglamentuojančios prekių importo į Bendrijos muitų teritoriją iš trečiųjų šalių ir eksporto iš šios teritorijos į trečiąsias šalis tvarką, importo ir eksporto muitų taikymo tokioms importuojamoms ir eksportuojamoms prekėms tvarką, Europos Sąjungos valstybių narių muitinių bendradarbiavimo tarpusavyje ir su trečiųjų šalių muitinėmis tvarką, muitinės įgyvendinamų bendrosios žemės ūkio ir prekybos politikos priemonių taikymo tvarką, prekybos tarp Europos Sąjungos valstybių narių ir su trečiosiomis šalimis statistinių duomenų rinkimo tvarką bei kitus dalykus, už kurių įgyvendinimą atsakinga muitinė.

2. **Laisvoji zona** – laisvosios ekonominės zonos laisvoji teritorija, įrengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymu, arba laisvasis uostas, įsteigtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymu.

3. **Lietuvos Respublikos muitinė** (toliau – **muitinė**) – muitinės įstaigų, atsakingų už muitų teisės aktų įgyvendinimą, visuma.

4. **Lietuvos Respublikos muitų teritorija** – Lietuvos Respublikos teritorija, kurią riboja Lietuvos Respublikos valstybės siena.

5. **Muitų teisės aktai** – Europos Bendrijos muitų teisės aktai bei Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatos, už kurių įgyvendinimą atsakinga muitinė, taip pat teisės aktai, kuriuos muitinė leidžia naudodamasi jos veiklą reglamentuojančių teisės aktų jai suteiktais įgaliojimais, ir įgyvendinant Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis muitinės sudaryti susitarimai su kitų valstybių muitinėmis.

6. **Prekės** – daiktai, įskaitant elektros energiją, galintys būti užsienio prekybos objektais.

7. **Stojimo sutartis** – Belgijos Karalystės, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Airijos, Italijos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Suomijos Respublikos, Švedijos Karalystės, Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės (Europos Sąjungos valstybių narių) ir Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos sutartis dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą, pasirašyta 2003 m. balandžio 16 d. Atėnuose.

8. **Trečiosios šalies teritorija** – teritorija, nepriklausanti Bendrijos muitų teritorijai, apibrėžtai Bendrijos muitinės kodekso 3 straipsnyje.

9. Kitos šiame Įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Bendrijos muitinės kodekse, Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatose ir Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme.

#### **4 straipsnis. Lietuvos Respublikos muitinės ir muitinės įstaigų kompetencija muitų teisės aktų taikymo srityje**

1. Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje taikant Europos Bendrijos muitų teisės aktų nuostatas, kuriose minima muitinė ar muitinės įstaigos, laikoma, kad šios sąvokos reiškia Lietuvos Respublikos muitinę ir Lietuvos Respublikos muitinės įstaigas, jeigu Lietuvos Respublikos teisės aktai nenustato ko kita.

2. Muitinės įstaigų kompetenciją muitų teisės aktų taikymo srityje nustato Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas), jeigu šiuose teisės aktuose atskirai nenurodytos už jų nuostatų įgyvendinimą atsakingos muitinės įstaigos.

3. Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje taikant Europos Bendrijos muitų teisės aktų nuostatas, kuriose sprendimo priėmimo teisė deleguota muitinei, sprendimus priima arba atitinkamų nuostatų taikymo Lietuvos Respublikoje tvarką nustato Muitinės departamento generalinis direktorius arba jo įgaliota muitinės įstaiga.

#### **5 straipsnis. Mokesčių administravimo įstatymo taikymas**

Muitinė, administruodama mokesčius, vadovaujasi Mokesčių administravimo įstatymu ir jį taiko atsižvelgdama į ypatumus ir išimtis, numatytus Europos Bendrijos muitų teisės aktuose ir jų taikymo tvarką reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

## **II SKYRIUS MUITINĖ IR JOS FUNKCIJOS**

## **PIRMASIS SKIRSNIS BENDRIEJI MUITINĖS VEIKLOS PRINCIPAI**

### **6 straipsnis. Muitinės veiklos teisiniai pagrindai**

Muitinė savo veiklą grindžia Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Bendrijos muitų teisės aktais, šiuo Įstatymu, Tarnybos Lietuvos Respublikos muitinėje statutu, Mokesčių administravimo įstatymu, Viešojo administravimo įstatymu, kitais Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktais.

### **7 straipsnis. Muitinės veiklos principai**

Muitinės veikla grindžiama įstatymo viršenybės, teisėtumo, žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo, asmenų lygybės įstatymui, viešumo ir profesinės paslapties, skaidrumo, profesionalumo, asmeninės iniciatyvos bei atsakomybės ir tarnybinės drausmės, vienvaldiškumo ir kolegialumo derinimo principais.

### **8 straipsnis. Muitinės atributika ir profesinė šventė**

1. Muitinė turi savo ženklą ir vėliavą. Muitinės ženklas turi būti ant muitinės pareigūno tarnybinės uniformos, tarnybos ženklo ir identifikavimo ženklo, juo taip pat gali būti žymimas muitinės patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas turtas, muitinės pareigūnams teikiami apdovanojimai bei muitinės leidžiami informaciniai leidiniai. Muitinės ženklo pavyzdį ir vėliavos etaloną tvirtina finansų ministras, o vėliavos naudojimo tvarką – Muitinės departamento generalinis direktorius.

2. Muitinės profesinė šventė yra gegužės 8 diena – Lietuvos muitinės įkūrimo diena.

## **ANTRASIS SKIRSNIS MUITINĖS VEIKLA**

### **9 straipsnis. Muitinės funkcijos**

1. Muitinės funkcijos:

- 1) muitinės priežiūros priemonėmis užtikrinti muitų teisės aktų įgyvendinimą;
- 2) administruoti importo ir eksporto muitus ir kitus muitinės administruojamus importo ir eksporto mokesčius;
- 3) kontroliuoti bendrojo muitų tarifo, muitų ir kitų muitinės administruojamų mokesčių bei jų lengvatų, taip pat muitų teisės aktų nustatytų importo, eksporto ir tranzito draudimų bei apribojimų taikymą;
- 4) atlikti muitų teisės aktų pažeidimų prevenciją ir tyrimą;
- 5) taikyti Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo nustatytus operatyvinius veiksmus bei naudoti operatyvinės veiklos priemones su muitinės veikla susijusioms nusikalstamoms veikoms nustatyti ir atlikti šių veikų ikiteisminį tyrimą;
- 6) tvarkyti prekių importo ir eksporto bei prekybos su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis statistiką;
- 7) tikrinti Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje savo veiklą vykdančių asmenų ūkinę komercinę veiklą, jos apskaitą, su muitų teisės aktų taikymu susijusią finansinę atskaitomybę.

2. Muitinė atlieka kitas Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytas muitinės funkcijas.

3. Teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka muitinei gali būti pavesta atlikti kitų valstybės institucijų funkcijas.

4. Teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka kai kurias muitinės funkcijas gali būti pavesta atlikti kitoms valstybės institucijoms ar įstaigoms.

### **10 straipsnis. Muitinės veiklos viešumas**

1. Muitinė Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka informuoja apie savo veiklą Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, visuomenės informavimo priemonės, suinteresuotas verslo asociacijas bei visuomenę.

2. Kiekvienas asmuo Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę gauti muitinės duomenų bazėse ir (arba) dokumentų archyvuose saugomą neslaptą informaciją apie savo veiklą, susijusią su jo atliktomis importo, eksporto ir (arba) tranzito operacijomis.

### **11 straipsnis. Muitinės turimos informacijos apsauga**

1. Informacija, kurią muitinė gauna iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, užsienio valstybių muitinių, Europos Sąjungos institucijų ir kitų asmenų, išskyrus šio Įstatymo 12 straipsnyje nustatytus atvejus, naudojama tik muitinės funkcijoms atlikti.

2. Informacija, sudaranti valstybės, tarnybos ar komercinę paslaptį, negali būti naudojama muitinės pareigūnų asmeniniams tikslams.

3. Visa muitinei pateikta informacija, kuri pagal savo turinį arba pateikimo būdą yra konfidenciali, išskyrus informaciją, nurodytą šio straipsnio 2 dalyje, saugoma Bendrijos muitinės kodekso 15 straipsnio, tarptautinių sutarčių ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Muitinės pareigūnai, neteisėtai naudoję arba atskleidę valstybės, tarnybos ar komercinę paslaptį sudarančią informaciją, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

### **12 straipsnis. Muitinės turimos informacijos teikimas**

1. Muitinė privalo nedelsdama pateikti Lietuvos Respublikos kompetentingoms teisėsaugos institucijoms informaciją ir dokumentus apie nustatytus pažeidimus, jeigu šių pažeidimų prevencija arba tyrimas priklauso šių teisėsaugos institucijų kompetencijai.

2. Muitinė Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka teikia atitinkamoms Lietuvos Respublikos kompetentingoms teisėsaugos institucijoms, teismams, Mokestinių ginčų komisijai prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos muitinėje saugomą informaciją apie asmenų atliekamus ir atliktus veiksmus, kurių priežiūra priklauso muitinės kompetencijai.

3. Statistiniai duomenys bei kita muitinės turima informacija Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms teikiama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Vadovaudamasi Europos Bendrijos muitų teisės aktais, šio Įstatymo 13 straipsnio 2 ir 3 dalimis bei kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, muitinė teikia su savo veikla susijusią informaciją Europos Sąjungos institucijoms, tarptautinėms organizacijoms, kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir trečiųjų šalių muitinėms bei kitoms institucijoms.

5. Muitinės turimi duomenys apie asmenį ir informacija, sudaranti valstybės, tarnybos arba komercinę paslaptį, teikiami teisės aktų nustatyta tvarka.

### **13 straipsnis. Muitinės bendradarbiavimas**

1. Muitinė, atlikdama savo funkcijas, bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis bei kitomis įstaigomis, įmonėmis ir organizacijomis. Siekdama išaiškinti pažeidimus ar vykdydama jų prevenciją, muitinė vykdo bendras operacijas su kitomis Lietuvos Respublikos institucijomis.

2. Su užsienio valstybių muitinėmis, kitomis užsienio valstybių institucijomis bei Europos Sąjungos institucijomis muitinė bendradarbiauja vadovaudamasi Tarpusavio pagalbos reglamentu ir kitais muitų teisės aktais.

3. Vadovaudamasi Tarpusavio pagalbos reglamentu, muitinė valdo duomenis apie pažeidimus ir su jais susijusius duomenis, kaupiamus muitinės informacinėje sistemoje. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka prieiga prie muitinės informacinės sistemos duomenų taip pat gali būti suteikta kitoms Lietuvos Respublikos institucijoms.

4. Vykdydama Lietuvos Respublikos narystės Pasaulio muitinių organizacijoje ir kitose tarptautinėse organizacijose įsipareigojimus, muitinė pagal savo kompetenciją dalyvauja jų veikloje.

#### **14 straipsnis. Muitinės teikiamos paslaugos**

1. Muitinė teikia asmenims muitų teisės aktuose nustatytas paslaugas. Šios paslaugos teikiamos Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Bendrijos muitinės kodekso 11 straipsnio 2 dalyje nurodytų muitinės išlaidų, susijusių su informacijos apie muitų teisės aktų taikymą pateikimu suinteresuotam asmeniui, atlyginimo tvarką nustato Muitinės departamento generalinis direktorius.

### **TREČIASIS SKIRSNIS MUITINĖS SISTEMA IR FUNKCIJOS**

#### **15 straipsnis. Muitinės sistema**

Muitinę sudaro:

- 1) Muitinės departamentas;
- 2) teritorinės muitinės;
- 3) specialiosios muitinės įstaigos.

#### **16 straipsnis. Muitinės departamentas, jo funkcijos ir teisės**

1. Muitinės departamentas yra muitinės veiklai vadovaujanti įstaiga prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, atskaitinga šiai ministerijai. Muitinės departamentas yra viešasis juridinis asmuo, turintis atsiskaitomąją sąskaitą banke, antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu.
2. Muitinės departamentas atlieka šias funkcijas:
  - 1) kuria, rengia ir įgyvendina muitinės veiklos strategiją;
  - 2) koordinuoja ir kontroliuoja muitinės veiklą;
  - 3) organizuoja ir kontroliuoja muitinės administruojamų muitų, kitų mokesčių ir valstybės rinkliavų rinkimą, muitinės kompetencijai priskirtų importo, eksporto ir tranzito draudimų bei apribojimų taikymą;
  - 4) koordinuoja kombinuotosios nomenklatūros, bendrojo muitų tarifo ir kitų importo ir eksporto tarifinio reguliavimo priemonių taikymą Lietuvos Respublikoje ir tvarko Lietuvos Respublikos integruotą tarifą;
  - 5) organizuoja ir kontroliuoja importo ir eksporto bei prekybos su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis statistinių duomenų rinkimą, apdorojimą ir teikimą;
  - 6) tvarko muitinės kompetencijai priskirtus registrus;
  - 7) organizuoja ir prireikus pats atlieka Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje savo veiklą vykdančių asmenų ūkinės komercinės veiklos, jos apskaitos, finansinės atskaitomybės, susijusios su muitų teisės aktų taikymu, tikrinimus;
  - 8) muitų teisės aktų nustatyta tvarka teikia asmenims informaciją apie muitų teisės aktų taikymą;
  - 9) nagrinėja asmenų prašymus ir skundus dėl pavaldžių muitinės įstaigų sprendimų priėmimo arba nepriėmimo, dėl muitinės pareigūnų veiksmų, imasi priemonių nustatytiems trūkumams ir pažeidimams pašalinti ar kaltiems pareigūnams nubausti;
  - 10) pagal savo kompetenciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka teikia pavaldžioms muitinės įstaigoms ir asmenims išaiškinimus, kaip taikyti muitų teisės aktus;
  - 11) organizuoja ir atlieka muitų teisės aktų pažeidimų prevenciją, išaiškinimą ir tyrimą;
  - 12) taiko Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo numatytus operatyvinius veiksmus ir priemones su muitinės veikla susijusių nusikalstamų veikų faktams išaiškinti bei organizuoja muitinės įstaigų, turinčių teisę taikyti šiuos metodus ir priemones, veiklą šioje srityje;
  - 13) organizuoja ir koordinuoja muitų teisės aktų pažeidimų rizikos valdymą;
  - 14) sprendžia muitinės darbo organizavimo, personalo valdymo, profesinio rengimo, ūkinius ir administracinius klausimus;

15) teikia siūlymus Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Finansų ministerijai, kitoms Lietuvos Respublikos institucijoms ir įstaigoms dėl muitų teisės aktų tobulinimo ir rengia nurodytų teisės aktų projektus;

16) leidžia jo kompetencijai priklausančius teisės aktus;

17) vykdo Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir susitarimų įpareigojimus muitinei, rengia bei dalyvauja rengiant tokių sutarčių ir susitarimų projektus;

18) pagal savo kompetenciją bendradarbiauja su kitų valstybių institucijomis, Europos Sąjungos institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis;

19) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka gavęs atitinkamus įgaliojimus, dalyvauja Europos Sąjungos Tarybos darbo grupių, Europos Komisijos komitetų bei kitų prie Europos Sąjungos institucijų sudaromų darbo grupių ir komitetų, kuriuose nagrinėjami muitinės kompetencijai priklausančių Europos Sąjungos teisės aktų projektai ir su šių teisės aktų įgyvendinimu susiję klausimai, veikloje;

20) koordinuoja su muitinės veikla susijusių Europos Sąjungos programų įgyvendinimą Lietuvos Respublikoje;

21) organizuoja ir kontroliuoja muitinės kompetencijai priskirtų Europos Bendrijos nuosavų išteklių rinkimą;

22) organizuoja muitinės priežiūros priemonių taikymą importuojamoms ir eksportuojamoms prekėms, kurioms taikomos Europos Sąjungos bendrosios žemės ūkio politikos priemonės;

23) atstovauja muitinei teismuose ir kitose institucijose.

24) atlieka kitą veiklą, reikalingą muitinės funkcijoms įgyvendinti.

3. Muitinės departamentas, atlikdamas savo funkcijas, turi teisę:

1) nustatyta tvarka teikti siūlymus Lietuvos Respublikos institucijoms ir įstaigoms dėl teisės aktų rengimo bei keitimo ir gauti iš jų informaciją bei išaiškinimus;

2) tikrinti, kaip vykdomi muitų teisės aktai;

3) duoti asmenims privalomus nurodymus pašalinti muitų teisės aktų pažeidimus, taip pat reikalauti pašalinti priežastis, sudarančias galimybes juos pažeisti;

4) kreiptis į įgaliotas Lietuvos Respublikos institucijas ir įstaigas dėl pažeidimus padariusių asmenų ūkinės komercinės veiklos apribojimo;

5) gauti iš kompetentingų Lietuvos Respublikos institucijų ir įstaigų, organizacijų, komercinių bankų ir draudimo įstaigų informaciją, susijusią su muitų teisės aktų įgyvendinimu;

6) naudotis kitomis teisės aktų nustatytais teisėmis.

4. Muitinės departamento nuostatus tvirtina finansų ministras.

5. Muitinės departamentui vadovauja Muitinės departamento generalinis direktorius.

6. Muitinės departamento generalinis direktorius:

1) užtikrina muitinei pavestų funkcijų vykdymą;

2) tvirtina strateginius muitinės veiklos planus ir programas, kontroliuoja, kaip jie vykdomi;

3) Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka skiria į pareigas, perkelia į kitas pareigas ir atleidžia iš jų muitinės pareigūnus, valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartį;

4) suderinęs su finansų ministru, tvirtina Muitinės departamento struktūrą;

5) suderinęs su finansų ministru, steigia, pertvarko, reorganizuoja ir likviduoja teritorines muitines, specialiąsias muitinės įstaigas ir muitinės postus, laikinai sustabdo muitinės postų veiklą, nustato teritorinių muitinių veiklos zonas bei teritorinių muitinių ir specialiųjų muitinės įstaigų funkcijas;

6) tvirtina teritorinių muitinių ir specialiųjų muitinės įstaigų struktūrą;

7) Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nustatyta tvarka nustato ir tvirtina Muitinės departamento, teritorinių muitinių ir specialiųjų muitinės įstaigų programas ir jų sąmatas, taip pat, suderinęs su Finansų ministerija, tvirtina Muitinės departamento, teritorinių muitinių ir specialiųjų muitinės įstaigų pareigūnų ir kitų darbuotojų pareigybių skaičių, neviršydamas Vyriausybės nustatyto leistino skaičiaus;

8) turi teisę panaikinti arba įpareigoti pakeisti Europos Bendrijos muitų teisės aktams ir (arba) Lietuvos Respublikos teisės aktams prieštaraujančius teritorinių muitinių ir specialiųjų muitinės įstaigų sprendimus;

9) vykdo kitas teisės aktų nustatytas pareigas ir naudojasi kitomis teisės aktų numatytomis teisėmis.

7. Muitinės departamento generalinio direktoriaus įsakymai ir nurodymai privalomi visiems muitinės pareigūnams.

8. Muitinės departamento generalinis direktorius gali sudaryti jam patariantį organą – Muitinės departamento kolegiją. Muitinės departamento kolegijos sudėtį ir veiklos nuostatus tvirtina Muitinės departamento generalinis direktorius.

### **17 straipsnis. Teritorinės muitinės ir specialiosios muitinės įstaigos**

1. Teritorinė muitinė – Muitinės departamento įsteigta ir jam atskaitinga muitinės įstaiga, organizuojanti ir užtikrinanti muitų teisės aktų įgyvendinimą ir kitų Muitinės departamento pavestų funkcijų vykdymą Muitinės departamento nustatytoje veiklos zonoje. Teritorinė muitinė yra viešasis juridinis asmuo.

2. Specialioji muitinės įstaiga – Muitinės departamento įsteigta ir jam atskaitinga muitinės įstaiga, atliekanti specialias muitų teisės aktų nustatytas ar Muitinės departamento jai pavestas funkcijas. Specialioji muitinės įstaiga yra viešasis juridinis asmuo.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų muitinės įstaigų funkcijas ir darbo organizavimo tvarką nustato atitinkamų muitinės įstaigų nuostatai. Šiuos nuostatus tvirtina Muitinės departamento generalinis direktorius.

### **18 straipsnis. Muitinės postai ir specialiųjų muitinės įstaigų teritoriniai padaliniai**

1. Muitinės postai yra teritorinių muitinių padaliniai, veikiantys Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytose vietose ir atliekantys jų kompetencijai priskirtus muitinės formalumus bei kitas Muitinės departamento arba teritorinės muitinės jiems pavestas funkcijas. Muitinės posto darbo organizavimo tvarką nustato teritorinės muitinės, kurios padalinys yra atitinkamas muitinės postas, viršininko patvirtinti nuostatai.

2. Specialiųjų muitinės įstaigų teritoriniai padaliniai veikia Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytose vietose ir atlieka Muitinės departamento arba specialiosios muitinės įstaigos jiems pavestas funkcijas. Specialiosios muitinės įstaigos teritorinio padalinio veiklos zoną ir darbo organizavimo tvarką nustato atitinkamos specialiosios muitinės įstaigos direktoriaus patvirtinti nuostatai.

### **19 straipsnis. Muitinės mobiliosios grupės**

Muitinės mobiliosios grupės yra mobilieji teritorinių muitinių arba specialiųjų muitinės įstaigų padaliniai, veikiantys teritorinių muitinių veiklos zonose arba Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytose zonose ir vykdantys muitinės priežiūrą, atliekantys jų kompetencijai priskirtus muitinės formalumus bei kitas Muitinės departamento, teritorinės muitinės arba specialiosios muitinės įstaigos jiems pavestas funkcijas. Muitinės mobiliųjų grupių darbo organizavimo tvarką nustato Muitinės departamento generalinio direktoriaus arba specialiosios muitinės įstaigos, kurios padalinys yra atitinkama muitinės mobilioji grupė, direktoriaus patvirtinti nuostatai.

## **KETVIRTASIS SKIRSNIS MUITINĖS PAREIGŪNŲ ĮGALIOJIMAI, TEISĖS IR PAREIGOS**

### **20 straipsnis. Muitinės pareigūnų įgaliojimai, jų bendrosios teisės ir pareigos**

1. Muitinės pareigūnas, atlikdamas muitų teisės aktų jam pavestas funkcijas, turi teisę reikalauti, kad jam nepavaldūs asmenys vykdytų jo teisėtus reikalavimus, o jų nevykdymo ar

pasipriešinimo atveju – panaudoti fizinę ar kitokią prievartą šio Įstatymo II skyriaus šeštojo skirsnio nustatytais atvejais ir tvarka.

2. Muitinės pareigūnai, vykdydami jiems suteiktus įgaliojimus, vadovaujasi Europos Bendrijos muitų teisės aktais, tarptautinėmis sutartimis ir Lietuvos Respublikos teisės aktais. Teisėti muitinės pareigūnų reikalavimai yra privalomi visiems asmenims, kuriems šie reikalavimai taikytini. Už šių reikalavimų nevykdymą asmenys atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Muitinės pareigūnas turi teisę:

1) reikalauti iš asmenų deklaruoti ir pateikti muitiniam tikrinimui į Bendrijos muitų teritoriją importuojamas, iš jos eksportuojamas arba tranzitu per šią teritoriją gabenamas prekes, su jų gabenimu susijusius dokumentus ir kitą muitiniam tikrinimui reikalingą informaciją bei paaiškinimus;

2) stabdyti, apžiūrėti ir tikrinti transporto priemones, gabenamas prekes bei su jų gabenimu susijusius dokumentus ir jas gabenančius asmenis, jeigu sprendžiant pagal teisės aktuose nustatytus rizikos požymius yra pagrindo manyti, kad gabenamoms prekėms taikomos ar taikytinos muitinės priežiūros priemonės;

3) tikrindamas transporto priemones ir (arba) gabenamas prekes teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka naudoti technines ir kitas priemones;

4) muitų teisės aktų nustatyta tvarka imti gabenamų, tikrinamų asmenų patalpose arba kitose saugojimo vietose laikomų prekių pavyzdžius (mėginius);

5) reikalauti, kad prekes gabenantys, perkraunantys arba laikantys asmenys sudarytų muitinei tinkamas sąlygas prekėms ir transporto priemonėms patikrinti;

6) sulaikyti asmenis, gabenamas prekes, su jų gabenimu susijusius dokumentus ir jas gabenančias transporto priemones visoje Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje;

7) teisės aktų nustatyta tvarka atlikti asmens apžiūrą;

8) atlikti Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje savo veiklą vykdančių asmenų ūkinės komercinės veiklos, jos apskaitos, finansinės atskaitomybės, susijusios su muitų teisės aktų taikymu, tikrinimus, teisės aktų nustatyta tvarka susipažinti ir paimti buhalterinės apskaitos, prekių gabenimo, įsigijimo ir (arba) kitus dokumentus, kompiuterinių duomenų laikmenas, patikrinimų, revizijų medžiagas;

9) atliekant asmenų ūkinės komercinės veiklos ir prekių, kurioms taikomos arba taikytinos muitinės priežiūros priemonės, tikrinimus, netrukdomai įeiti į tikrinamų arba prekes laikančių asmenų administracines, gamybines ir kitas (tarp jų ir asmenų užplombuotas) patalpas bei teritorijas, naudojamas ūkinei komercinei veiklai;

10) gauti iš tikrinamų asmenų žodinius ir rašytinius paaiškinimus, pažymas, dokumentus arba jų kopijas, kompiuterinius duomenis ir kitą informaciją;

11) teisės aktų nustatyta tvarka gauti informaciją bei pagalbą, būtiną muitinės funkcijoms vykdyti;

12) vykdydamas tarnybines pareigas, patekti į Lietuvos Respublikos pasienio kontrolės punktų teritoriją;

13) teisės aktų pažeidimo atvejais atidaryti patalpas, naudojamas ūkinei komercinei veiklai, ar transporto priemones ir į jas patekti;

14) atlikti prekių kontrolinius matavimus, inventorizacijas, asmenų ūkinės komercinės veiklos tikrinimo metu tikrinti jų patalpose laikomas prekes ir transporto priemones;

15) atliekant asmenų ūkinės komercinės veiklos tikrinimus ar inventorizacijas, plombuoti muitinės plombomis ar kitaip ženklinti dokumentų, pinigų, vertybinių popierių, prekių saugojimo vietas (patalpas, specialias saugyklas ir pan.), įrengimus ir matavimo prietaisus;

16) tikrinti asmenų, vykdančių prekybą su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis, muitinei teikiamų statistinių duomenų kokybę;

17) šio Įstatymo II skyriaus šeštajame skirsnyje numatytais atvejais ir tvarka turėti, nešioti ir naudoti šaunamąjį ginklą bei naudoti fizinę ir kitokią prievartą;

18) teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka naudotis specialiais šviesos ir (arba) garso signalais;

19) nevykdyti teisės aktams prieštaraujančių įsakymų arba nurodymų;

20) naudotis kitomis teisės aktų nustatytais teisėmis.

4. Muitinės pareigūnas privalo:

1) vykdyti muitų teisės aktų reikalavimus;

2) teisės aktų nustatyta tvarka įvesti į muitinės informacinės sistemas muitinės deklaracijų bei kitus šių sistemų apdorojamus duomenis, taip pat šiuos duomenis tvarkyti, analizuoti, perduoti ir priimti;

3) užtikrinti muitinės informacinėse sistemose sukauptų duomenų (informacijos) apsaugą ir autentiškumą;

4) eidamas pareigas turėti tarnybinį pažymėjimą ir (arba) tarnybos ženklą;

5) asmens, kurio prekės, transporto priemonė ar veikla tikrinami arba kuriam taikomi muitinės pareigūno reikalavimai, prašymu prisistatyti, parodyti savo tarnybinį pažymėjimą (tarnybinį ženklą) ir teisės aktų nustatytais atvejais kitus dokumentus, liudijančius, kad muitinės pareigūnas turi atitinkamus įgaliojimus;

6) laikytis Lietuvos Respublikos muitinės pareigūnų etikos kodekso reikalavimų;

7) vykdyti kitas teisės aktų nustatytas pareigas.

## **21 straipsnis. Muitinės pareigūnų, turinčių įgaliojimus vykdyti operatyvinę veiklą ir (arba) atlikti ikiteisminį tyrimą, teisės ir pareigos**

1. Muitinės pareigūnas, turintis įgaliojimus vykdyti operatyvinę veiklą ir (arba) atlikti ikiteisminį tyrimą, be teisių, išvardytų 20 straipsnio 3 dalyje, turi teisę:

1) įtardamas, kad asmenys daro arba yra padarę muitų teisės aktų pažeidimus, tokius asmenis persekioti, sulaikyti, pristatyti į muitinės ar teisėsaugos institucijų patalpas jų asmenybėms nustatyti, protokolams, aktams ar kitiems dokumentams surašyti ar jų turimiems daiktams apžiūrėti;

2) nekliudomas įeiti į visų nuosavybės formų ir rūšių įmonių, įstaigų, organizacijų patalpas jų darbo metu, o ne darbo metu – su tos įmonės, įstaigos ar organizacijos administracijos atstovu, savininku arba jo atstovu, jeigu yra pagrindo manyti, kad ten yra asmenų, kuriuos muitinės pareigūnas įtaria darant ar padarius muitų teisės aktų pažeidimus, kad ten yra muitiniam tikrinimui privalomi pateikti dokumentai, kompiuterinių duomenų laikmenos arba prekės, daryti dokumentų nuorašus, kopijuoti kompiuterinius duomenis, antspauduoti ar plombuoti prekių, dokumentų, kompiuterinių duomenų laikmenų, vertybinių popierių ir pinigų saugojimo vietas;

3) įtardamas, kad asmuo savo vidaus organuose gabena draudžiamų arba ribojamų platinti medžiagų, įstatymų nustatyta tvarka skirti medicininį tikrinimą šiam faktui nustatyti;

4) įtardamas, kad yra pažeidžiami muitų teisės aktų nustatyti reikalavimai, sulaikyti ir tikrinti asmenis, prekes, dokumentus, sulaikyti ir tikrinti transporto priemones bet kurioje Lietuvos Respublikos muitų teritorijos vietoje, taip pat už jos ribų, kai tai numatyta Europos Bendrijos muitų teisės aktuose arba Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse;

5) laikinai apriboti asmenų teises patekti į tam tikrą teritoriją, patalpą ar transporto priemonę, sustabdyti vykdomus darbus, jeigu tai trukdo atlikti tiesiogines muitinės pareigūno funkcijas;

6) atlikdamas muitinės funkcijas ir laikydamasis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso bei Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo nustatytos tvarkos pagal savo kompetenciją vykdyti operatyvinę veiklą ir ikiteisminį tyrimą;

7) vykdamas į nusikalstamos veikos padarymo vietą, persekiodamas įtariamą padarius nusikalstamą veiką asmenį, gabendamas asmenį, kuriam būtina skubi medicinos pagalba, į gydymo įstaigą, nekliudomas naudotis visiems asmenims, išskyrus užsienio valstybių diplomatines arba konsulines atstovybes, priklausančiomis visų rūšių transporto arba ryšių priemonėmis. Transporto arba ryšių priemonės savininko arba valdytojo dėl to patirti nuostoliai ar materialinė žala kompensuojami teisės aktų nustatyta tvarka;

8) nustatydamas asmenis, susijusius su neteisėtu prekių, kurioms taikomi draudimai arba apribojimai, gabenimu, muitų teisės aktų ir (arba) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo nustatyta tvarka taikyti kontroliuojamojo gabenimo metodą;

9) naudotis kitomis teisės aktų nustatytomis teisėmis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas muitinės pareigūnas, tirdamas nusikalstamas veikas, be pareigų, išvardytų šio Įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje, privalo:

1) gavęs pranešimą arba pareiškimą apie rengiamą ar daromą nusikalstamą veiką arba kitokį teisės pažeidimą arba pats tiesiogiai jį atskleidęs ar būdamas įvykio liudytoju, imtis neatidėliotinų priemonių rengiamai ar daromai nusikalstamai veikai arba kitam pažeidimui užkardyti, įvykio vietai, dokumentams ir kitiems įrodymams apsaugoti, įvykio liudytojams nustatyti arba pranešti apie įvykį kitoms kompetentingoms institucijoms;

2) užtikrinti sulaikytų asmenų teises ir teisėtus interesus, suteikti neatidėliotiną medicinos ar kitą būtiną pagalbą nukentėjusiems nuo nusikalstamų veikų arba kitų pažeidimų asmenims ir asmenims, kurių būklė yra bejėgiška;

3) imtis priemonių muitų teisės aktų pažeidimų priežastims bei sąlygoms šalinti;

4) vykdyti kitas teisės aktų nustatytas pareigas.

## **PENKTASIS SKIRSNIS MUITINĖS PAREIGŪNŲ TEISINĖ APSAUGA**

### **22 straipsnis. Muitinės pareigūnų nepriklausomumas**

1. Muitinės pareigūnai, atlikdami tarnybines pareigas, vadovaujasi teisės aktais ir teisėtais vadovybės nurodymais.

2. Lietuvos Respublikos institucijoms ir įstaigoms, jų pareigūnams ir tarnautojams, politinėms partijoms ir politikams, visuomeninėms organizacijoms ir visuomenės informavimo priemonėms, kitiems Lietuvos Respublikos ir užsienio asmenims draudžiama duoti muitinės pareigūnams, valstybės tarnautojams ir kitiems darbuotojams teisės aktuose nenumatytų pavedimų ar įpareigojimų arba kitaip kištis į muitinės veiklą.

### **23 straipsnis. Muitinės pareigūnų, vykdančių operatyvinę veiklą ir (arba) atliekančių ikiteisminį tyrimą, garantijos**

1. Informacija apie muitinės pareigūnus, atliekančius (atlikusius) specialias užduotis, yra valstybės paslaptis ir gali būti naudojama ir išslaptinama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Vykdančių operatyvinę veiklą ir (arba) atliekančių ikiteisminį tyrimą muitinės pareigūnų ir jų šeimos narių apsaugai gali būti taikomos Lietuvos Respublikos Baudžiamojo proceso kodekse bei Operatyvinės veiklos įstatyme numatytos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio operatyvinės veiklos priemonės.

## **ŠEŠTASIS SKIRSNIS ŠAUNAMOJO GINKLO, FIZINĖS IR KITOKIOS PRIEVARTOS NAUDOJIMAS**

### **24 straipsnis. Prievartos rūšys ir naudojimo sąlygos**

1. Muitinės pareigūnas, vykdydamas tarnybines pareigas, turi teisę naudoti prievartą, kai ji būtina užkirsti kelią pažeidimams, sulaikyti pažeidimus padariusius asmenis ir kitais atvejais saugant bei ginant asmens, visuomenės ir valstybės teisėtus interesus.

2. Prievarta, galinti sukelti asmens sveikatos sutrikdymą arba mirtį, gali būti naudojama tik tiek, kiek to reikia tarnybinei pareigai įvykdyti, ir tik tada, kai visos įmanomos įtikinimo arba kitos priemonės nebuvo įmanomos arba veiksmingos. Prievartos rūšį ir jos naudojimo ribas pasirenka pareigūnas, atsizvelgdamas į konkrečią situaciją, pažeidimo pobūdį bei individualias pažeidėjo savybes.

3. Muitinės pareigūnas šio Įstatymo nustatytais pagrindais ir sąlygomis gali naudoti fizinę arba psichinę prievartą, šaunamąjį ginklą.

4. Psichinė prievarta – įspėjimas apie ketinimą nedelsiant panaudoti fizinę prievartą arba šaunamąjį ginklą.

5. Fizinė prievarta – tai:

1) bet kokio pobūdžio fizinės jėgos bei kovinių imtynių veiksmų naudojimas;

2) specialiųjų priemonių – ginkluotei priklausančių lazdų, antrankių ir rišimo priemonių, dujų, transporto priemonių priverstinio sustabdymo, tarnybinių šunų – naudojimas aktyviai ir pasyviai gynybai.

6. Muitinės pareigūnas, ketindamas naudoti fizinę prievartą arba šaunamąjį ginklą prieš asmenį, privalo jį apie tai įspėti, suteikdamas galimybę įvykdyti pareigūno teisėtus reikalavimus, išskyrus atvejus, kai delsimas kelia grėsmę pareigūno arba kito asmens gyvybei ar sveikatai arba kai toks įspėjimas yra neįmanomas.

7. Muitinės pareigūnai, turintys teisę naudoti specialiąsias priemones ir šaunamąjį ginklą, turi būti specialiai parengti.

8. Muitinės pareigūnas, panaudojęs šaunamąjį ginklą prieš asmenį, privalo nedelsdamas pranešti apie tai muitinės įstaigos, kurioje jis dirba, vadovui, o šis apie tai privalo nedelsdamas informuoti rajono, kurio teritorijoje buvo panaudotas ginklas, vyriausiąjį prokurorą. Tokia pat tvarka informuojama ir apie bet kokią muitinės pareigūno panaudotą prievartą, sukėlusią asmens mirtį ar sveikatos sutrikdymą.

9. Turėti, nešioti ir naudoti tarnybinių šaunamąjį ginklą ir naudoti fizinę bei kitokią prievartą turi teisę muitinės pareigūnai, kurių pareigybių sąrašą tvirtina Muitinės departamento generalinis direktorius.

## **25 straipsnis. Fizinės prievartos naudojimo pagrindai**

1. Muitinės pareigūnas, vykdydamas tarnybines pareigas, turi teisę naudoti fizinę prievartą:

1) gindamas save, kitą asmenį nuo pradėto arba tiesiogiai gresiančio gyvybei arba sveikatai kėsینimosi;

2) sulaikydamas pažeidimą padariusį asmenį, kuris aktyviais veiksmais vengia sulaikymo;

3) kai kėsinamasi į muitinės kontroliuojamą arba saugomą objektą, transporto priemonę, kėsinamasi pagrobti šaunamąjį ginklą, specialiąsias ryšio priemones bei kitą muitinės turtą, taip pat kai būtina juos atgauti.

2. Draudžiama naudoti kovinių imtynių veiksmus bei specialiąsias priemones prieš nėščias moteris, taip pat prieš invalidus arba nepilnamečius, jeigu šie asmenų požymiai muitinės pareigūnui yra žinomi arba aiškiai matomi, išskyrus atvejus, kai tokie asmenys užpuola arba priešinasi gyvybei arba sveikatai pavojingu būdu.

## **26 straipsnis. Šaunamojo ginklo naudojimas**

1. Muitinės pareigūnas, eidamas tarnybines pareigas, kaip išimtinę priemonę turi teisę naudoti šaunamąjį ginklą, kai kitos prievartos priemonės yra neveiksmingos.

2. Muitinės pareigūnas turi teisę naudoti šaunamąjį ginklą prieš asmenį šiais atvejais:

1) gindamas save, kitą asmenį nuo pradėto arba tiesiogiai gresiančio pavojingo gyvybei arba sveikatai kėsинimosi;

2) sulaikydamas nusikalstamą veiką padariusį asmenį, kuris aktyviais veiksmais, pavojingais muitinės pareigūno (kito asmens) gyvybei arba sveikatai, vengia sulaikymo, jeigu kitaip jo neįmanoma sulaikyti;

3) kai kėsinamasi pagrobti šaunamąjį ginklą arba kai būtina atremti saugomų objektų užpuolimą, jeigu kyla pavojus asmens gyvybei.

3. Muitinės pareigūnas turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą, kai transporto priemonės vairuotojas nepaklūsta išankstiniam akivaizdžiai išreikštam pareigūno reikalavimui sustoti, o tolesnis jos vairavimas gali sukelti grėsmę eismo saugumui arba žmonėms. Muitinės pareigūnas taip

pat turi teisę naudoti šaunamąjį ginklą sulaikydamas transporto priemonę bei prieš gyvūnus būtinojo reikalingumo, o prieš asmenis – ir būtiniosios ginties atvejais.

4. Draudžiama naudoti šaunamąjį ginklą žmonių susibūrimo vietose, jeigu nuo to gali nukentėti pašaliniai asmenys, prieš nėščias moteris, taip pat prieš invalidus, nepilnamečius, jeigu šie asmenų požymiai pareigūnui yra žinomi arba aiškiai matomi, išskyrus atvejus, kai tokie asmenys užpuola arba priešinasi gyvybei arba sveikatai pavojingu būdu.

5. Muitinės pareigūnas, nesukeldamas grėsmės įstatymų saugomoms vertybėms, turi teisę iššauti iš šaunamojo ginklo, kai būtina duoti pavojaus signalą arba iškviesti pagalbą.

## **SEPTINTASIS SKIRSNIS**

### **FINANSAVIMAS, MATERIALINIS APRŪPINIMAS IR VEIKLOS KONTROLĖ**

#### **27 straipsnis. Muitinės finansavimas**

1. Muitinė finansuojama iš valstybės biudžeto.
2. Muitinei skiriamų asignavimų valdytojas yra Muitinės departamento generalinis direktorius. Muitinei finansuoti gali būti naudojamos ir kitos teisėtai gautos lėšos.

#### **28 straipsnis. Muitinės materialinis ir techninis aprūpinimas**

1. Muitinė savo funkcijoms vykdyti turi jai Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka suteiktą (įsigytą) turtą.
2. Muitinė aprūpinama materialinėmis ir techninėmis priemonėmis iš jai skirtų asignavimų.
3. Muitinė gali būti aprūpinama materialinėmis ir techninėmis priemonėmis pagal Europos Sąjungos ir kitų valstybių pagalbos programas.
4. Muitinė valstybės turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja patikėjimo teise.
5. Žemės sklypai muitinės reikmėms suteikiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

#### **29 straipsnis. Muitinės veiklos kontrolė**

Muitinės veiklos kontrolę atlieka Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė ir pagal kompetenciją kitos Europos Sąjungos bei Lietuvos Respublikos institucijos.

## **III SKYRIUS**

### **ASMENŲ TEISĖS IR PAREIGOS**

#### **30 straipsnis. Atstovavimas ir tarpininkavimas**

1. Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje atstovauti kitiems asmenims muitinėje, kai pateikiama muitinės deklaracija, veikdami atstovaujamojo vardu ir atstovaujamojo sąskaita bei jo interesais, turi teisę tik muitinės tarpininkai.
2. Muitinės tarpininkas, teikiantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytas paslaugas, turi būti Lietuvos Respublikoje įregistruota ir veikianti įmonė, įstaiga, organizacija, užsienio juridinio asmens ar kitos organizacijos atstovybė, filialas ar kitoks padalinys arba kitas Lietuvos Respublikoje įregistruotas ir veikiantis asmuo, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka įgijęs teisę atstovauti kitiems asmenims Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje atliekant muitinės formalumus.
3. Muitinės tarpininkas privalo būti apdraudęs savo civilinę atsakomybę ne mažesne kaip 500 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio pinigų suma.
4. Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje tarpininkauti kitiems asmenims muitinėje, kai pateikiama muitinės deklaracija, veikdami savo vardu ir asmens, kuriam tarpininkaujama, arba savo sąskaita bei jo interesais, turi teisę visi Bendrijoje įsteigti asmenys.
5. Muitinės tarpininkai taip pat turi teisę Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje, be šio straipsnio 1 dalyje nurodytų paslaugų, teikti ir kitas paslaugas, kurias teikdami jie atstovauja kitiems asmenims muitinėje.

6. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos Lietuvos Respublikoje įregistruotų ir veikiančių valstybės institucijų, įmonių, įstaigų ir organizacijų filialams ar kitokiems padaliniais, kurie muitinėje atstovauja atitinkamai valstybės institucijai, įmonei, įstaigai ar organizacijai.

7. Šio straipsnio 2 dalies nuostatos netaikomos muitų teisės aktuose nustatytais atvejais, kai pašto siuntų arba panašių siuntų vežėjams suteikiama teisė deklaruoti tokias siuntas muitinei jų siuntėjų arba gavėjų vardu be atitinkamo šių asmenų įgaliojimo.

### **31 straipsnis. Muitinės įstaigų sprendimų priėmimas**

1. Jeigu asmuo pateikia muitinės įstaigai Bendrijos muitinės kodekso 6 straipsnio 1 dalyje nurodytą rašytinį prašymą priimti sprendimą dėl muitų teisės aktų taikymo, sprendimas turi būti priimamas ne vėliau kaip per 10 dienų, jeigu teisės aktai nenustato kito termino.

2. Muitinės įstaiga išimties tvarka gali pratęsti prašymo nagrinėjimo laikotarpį, bet ne daugiau kaip 10 dienų, arba sustabdyti prašymo nagrinėjimą ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui, jeigu sprendimui priimti būtina papildoma informacija, kuriai gauti reikalinga ekspertizė, tyrimas, ūkinės komercinės veiklos, jos apskaitos, finansinės atskaitomybės tikrinimas, kita papildoma informacija ir muitinės įstaiga muitų teisės aktų nustatyta tvarka kreipėsi į kompetentingą užsienio arba Lietuvos Respublikos valstybės instituciją ar tarptautinę organizaciją dėl šios informacijos pateikimo. Apie prašymo nagrinėjimo termino pratęsimą arba nagrinėjimo sustabdymą, jo priežastis ir numatomą sprendimo priėmimo laiką muitinės įstaiga raštu informuoja pareiškėją.

3. Privalomosios tarifinės ir prekių kilmės informacijos išdavimo Lietuvos Respublikoje tvarką nustato Muitinės departamento generalinis direktorius, vadovaudamasis Bendrijos muitinės kodekso 12 straipsniu ir Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 5–14 straipsniais.

4. Atsižvelgiant į Bendrijos muitinės kodekso 6 straipsnio 4 dalį, muitinės įstaigos iniciatyva be suinteresuoto asmens prašymo priimtiems sprendimams taikomos Bendrijos muitinės kodekso 6 straipsnio 3 dalies pirmo sakinio nuostatos.

### **32 straipsnis. Reikalavimai asmenims, susiję su informacijos saugojimu ir apskaitos tvarkymu**

1. Asmenys, susiję su importo (įskaitant su importuotomis prekėmis atliekamus muitinės sankcionuotus veiksmus) ir (arba) eksporto operacijomis, privalo saugoti Bendrijos muitinės kodekso 14 straipsnyje nurodytus dokumentus ir informaciją, neatsižvelgiant į asmenų naudojamas jos laikmenas, kaip apskaitos dokumentus, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, bet ne trumpiau kaip 8 kalendorinius metus.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas 8 kalendorinių metų laikotarpis skaičiuojamas vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 16 straipsniu.

3. Asmenys, kurie pagal muitų teisės aktus privalo tvarkyti prekių apskaitą, turi šią apskaitą tvarkyti taip, kad jos duomenis būtų įmanoma susieti su šių asmenų tvarkomos buhalterinės apskaitos duomenimis. Prekių apskaitos duomenys ir dokumentai turi būti tvarkomi muitinei priimtiniu būdu ir saugomi muitinei priimtinoje vietoje.

4. Tvarkant šio straipsnio 3 dalyje nurodytą apskaitą, be kitų muitų teisės aktuose numatytų duomenų, turi būti registruojami su atitinkamomis operacijomis susiję muitinės ir finansinės atskaitomybės dokumentai.

5. Muitinės pareikalavimu šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodyti asmenys privalo pateikti jų saugomus dokumentus bei informaciją muitiniam tikrinimui. Muitinė taip pat turi teisę tikrinti šiuos dokumentus ir informaciją jų saugojimo vietoje, vadovaudamasi Bendrijos muitinės kodekso 78 straipsniu, šiuo Įstatymu ir kitais muitų teisės aktais.

6. Šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodyti asmenys privalo, kai muitinė tikrina jų saugomus dokumentus ir informaciją, neatlygintinai teikti tokiam tikrinimui atlikti reikalingą pagalbą ir paaiškinimus. Jeigu šio straipsnio 3 dalyje nurodytą apskaitą pagal sutartį tvarko kitas asmuo, jis taip pat privalo neatlygintinai teikti pagalbą ir paaiškinimus, reikalingus šios apskaitos dokumentų ir duomenų muitiniam tikrinimui atlikti.

### **33 straipsnis. Kiti su muitinės vykdomomis funkcijomis susiję reikalavimai asmenims**

1. Visi asmenys privalo vykdyti jiems taikytinus muitinės įstaigų sprendimus ir teisėtus muitinės pareigūnų reikalavimus.

2. Visi asmenys, vykdydami muitinės įstaigų sprendimus ir teisėtus muitinės pareigūnų reikalavimus, privalo nedelsdami neatlygintinai pateikti muitinės įstaigai visą turimą informaciją, dokumentus (jų kopijas) ir kompiuterinius duomenis apie muitų teisės aktų pažeidimus, nekliudyti muitinės pareigūnams naudotis teisės aktų suteiktais įgaliojimais, taip pat teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauti muitinės įstaigų atliekamuose šių asmenų ūkinės komercinės veiklos, jos apskaitos, finansinės atskaitomybės tikrinimuose.

3. Lietuvos Respublikos teisėsaugos bei kitos valstybės institucijos privalo nedelsdamos pateikti atitinkamoms muitinės įstaigoms visą turimą informaciją ir dokumentus apie rengiamus, daromus arba padarytus pažeidimus, jeigu šių pažeidimų prevencija arba tyrimas priklauso muitinės kompetencijai.

4. Transporto infrastruktūros, kuri naudojama keleiviams ir (arba) prekėms (įskaitant pašto siuntas) pervežti į trečiąsias šalis ir iš jų į Lietuvos Respubliką, valdytojai, sandėlių, terminalų ir logistikos (prekių perkrovimo) centrų valdytojai, taip pat vamzdynų ir elektros perdavimo linijų, sujungtų su atitinkamais trečiųjų šalių infrastruktūros objektais, valdytojai privalo neatlygintinai sudaryti sąlygas muitinei užtikrinti gabenamų prekių muitinės priežiūrą bei tikrinti prekių gabenimo apskaitos duomenis ir dokumentus.

5. Muitinės pareikalavimu asmenys turi nugabenti prekes į jų tikrinimo ir pavyzdžių (mėginių) ėmimo vietas, taip pat tinkamai paruošti jas tokiam tikrinimui arba pavyzdžių (mėginių) ėmimui. Dėl to atsiradusias išlaidas padengia asmenys, kurių prekės tikrinamos.

6. Muitinės pareikalavimu šio straipsnio 4 dalyje nurodyti asmenys privalo neatlygintinai sudaryti sąlygas atlikti muitinės formalumus, patikrinti gabenamas ir saugomas prekes bei dokumentus ir skirti tam reikalingas patalpas, techniką ir personalą.

## **IV SKYRIUS**

### **VEIKSNIAI, KURIAIS REMIAMASI TAIKANT IMPORTO IR EKSPORTO MUITUS BEI KITUS MUITINĖS ADMINISTRUOJAMUS MOKESČIUS**

#### **PIRMASIS SKIRSNIS**

#### **MUITŲ TARIFAS**

### **34 straipsnis. Integruotas tarifas**

1. Muitinė, taikydama muitus ir kitus jos administruojamus mokesčius, bendrosios žemės ūkio politikos priemonės bei muitinės kompetencijai priskirtus importo, eksporto ir tranzito draudimus bei apribojimus, vadovaudamasi Bendrojo muitų tarifo reglamentu naudoja Lietuvos Respublikos integruotą tarifą (toliau – integruotas tarifas). Integruotas tarifas yra informacijos apie minėtus muitus, mokesčius, draudimus ir apribojimus rinkinys, sudarytas ir tvarkomas kaip kompiuterinė duomenų bazė.

2. Integruotą tarifą sudaro Europos Bendrijos integruoto tarifo (TARIC) duomenys, papildyti Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytais duomenimis apie muitinės administruojamus mokesčius ir (arba) muitinės kompetencijai priskirtus importo, eksporto ir tranzito draudimus bei apribojimus.

3. Integruotas tarifas Lietuvos Respublikoje tvarkomas ir naudojamas Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatyta tvarka.

### **35 straipsnis. Prekių klasifikavimas**

Prekės klasifikuojamos pagal Tarptautinės suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos konvencijos ir Europos Bendrijos muitų teisės aktų nuostatas. Jų klasifikavimo teisingumas tikrinamas Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatyta tvarka.

**36 straipsnis. Tarifinio importo ir eksporto reguliavimo priemonių taikymas**

1. Tarifinės kvotas, vadovaudamasis Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 308a straipsniu, Lietuvos Respublikoje administruoja Muitinės departamentas ir Muitinės departamento generalinio direktoriaus įgaliotos muitinės įstaigos.

2. Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 308d straipsnyje numatytas prekių priežiūros priemonės Lietuvos Respublikoje įgyvendina Muitinės departamentas ir Muitinės departamento generalinio direktoriaus įgaliotos muitinės įstaigos.

**ANTRASIS SKIRSNIS****PREKIŲ KILMĖ****37 straipsnis. Nepreferencinės prekių kilmės sertifikatų išdavimas**

1. Nepreferencinės prekių kilmės sertifikatų išduoda Prekybos, pramonės ir amatų rūmai.

2. Prekybos, pramonės ir amatų rūmai išduoda nepreferencinės prekių kilmės sertifikatą tik tada, jeigu:

- 1) įvykdyti tokio sertifikato išdavimo reikalavimai;
- 2) sertifikate nurodytos prekės atitinka nepreferencinės prekių kilmės įgijimo kriterijus.

**38 straipsnis. Supaprastintas preferencinės eksportuojamų prekių kilmės patvirtinimas**

1. Eksportuotojams, atitinkantiems Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytus patikimumo reikalavimus, jų rašytiniu prašymu Muitinės departamentas arba Muitinės departamento generalinio direktoriaus įgaliota muitinės įstaiga suteikia teisę supaprastinta tvarka patvirtinti preferencinę eksportuojamų prekių kilmę, jeigu tokį prekių kilmės patvirtinimo būdą numato Europos Bendrijos muitų teisės aktai.

2. Leidimas supaprastinta tvarka patvirtinti preferencinę eksportuojamų prekių kilmę išduodamas asmeniui pateikus rašytinį prašymą ir prisiėmus Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytus įsipareigojimus.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytų leidimų išdavimo ir juos gavusių asmenų priežiūros tvarką nustato Muitinės departamento generalinis direktorius.

**TREČIASIS SKIRSNIS****PREKIŲ MUITINIS ĮVERTINIMAS****39 straipsnis. Užsienio valiuta išreikštų prekių muitinės vertės elementų perskaiciavimas**

Jeigu prekių muitinės vertės elementai išreikšti ne eurais arba ne Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta – litais ir centais, o užsienio valiuta, šie elementai perskaiciuojami remiantis Lietuvos banko nustatytu lito arba euro ir užsienio valiutos santykiu, kuris taikomas Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų nustatytą laiką.

**KETVIRTASIS SKIRSNIS****ATLEIDIMAS NUO MUITŲ****40 straipsnis. Atleidimo nuo muitų sąlygos ir tvarka**

Atleidimo nuo muitų reglamente ir (arba) Atleidimo nuo muitų reglamentą įgyvendinančiuose reglamentuose numatytais atvejais, kai Europos Sąjungos valstybėms narėms suteikta sprendimo priėmimo teisė, atleidimo nuo muitų sąlygas ir tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

**V SKYRIUS**

## **PREKIŲ ĮVEŽIMAS Į LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITŲ TERITORIJĄ IR VEIKSMAI SU JOMIS IKI MUITINĖS SANKCIONUOTŲ VEIKSMŲ ĮFORMINIMO**

### **PIRMASIS SKIRSNIS PREKIŲ ĮVEŽIMAS Į LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITŲ TERITORIJĄ**

#### **41 straipsnis. Prekių įvežimo vietos**

1. Prekės gali būti įvežamos į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją tik per pasienio kontrolės punktus, įskaitant veikiančius tarptautiniuose oro ir jūrų uostuose, Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Ši nuostata vežant prekes per Lietuvos Respublikos sienas su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis taikoma tik tiek, kiek Europos Bendrijos teisės aktai arba juos įgyvendinantys Lietuvos Respublikos įstatymai nenustato kitaip.

2. Nepažeidžiant šio straipsnio 1 dalies, išimtiniais Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nustatytais atvejais prekės gali būti įvežamos į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją ir ne per pasienio kontrolės punktus.

3. Vyriausybė turi teisę nustatyti tam tikrų rūšių prekėms taikomus įvežimo per tam tikrus pasienio kontrolės punktus draudimus arba apribojimus.

#### **42 straipsnis. Muitinės priežiūra**

1. Muitinės priežiūros priemonės taikomos:

- 1) prekėms, kurių muitinės priežiūra numatyta muitų teisės aktuose;
- 2) prekėms, kurioms taikomi importo arba eksporto draudimai ar apribojimai, kai jos įvežamos į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją;
- 3) prekėms, kurios neteisėtai įvežtos į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją.

2. Muitinės priežiūros priemonės taip pat taikomos visoms transporto priemonėms, talpykloms ir pakuotėms, jeigu jose gabenamos arba gali būti gabenamos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos prekės.

3. Muitinės priežiūros priemonės taikomos laikantis Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytos specialios tvarkos:

- 1) Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių karo laivams;
- 2) Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės kariuomenės orlaiviams ir kitoms transporto priemonėms, kai šios transporto priemonės įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka naudojamos kariuomenės kontingento ir jam priskirtų karinėse pajėgose tarnaujančių civilių tarnautojų vykimui ir (arba) karinių krovinių gabenimui;
- 3) Valstybės sienos apsaugos tarnybos ir policijos transporto priemonėms, kai jos naudojamos šių institucijų pareigūnų tarnybinėms pareigoms vykdyti;

4) Lietuvos Respublikoje esančių diplomatinių ar konsulinių atstovybių naudojamoms transporto priemonėms.

4. Nepažeidžiant šio straipsnio 3 dalies, iš joje nurodytų transporto priemonių Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje iškraunamoms prekėms muitinės priežiūros priemonės taikomos įprasta tvarka.

#### **43 straipsnis. Prievolė pristatyti įvežtas prekes į muitinės įstaigą ar kitą muitinės nustatytą ar muitinei priimtą vietą**

Bendrijos muitinės kodekso 38 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytomis prekių pateikimo muitinei vietomis laikomos arčiausiai prie prekių įvežimo į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją vietos esančios ir atitinkamą kompetenciją turinčių muitinės įstaigų aptarnaujamos prekių pateikimo muitinei vietos, nurodytos šio Įstatymo 46 straipsnyje.

#### **44 straipsnis. Atvejai, kai įvežtų prekių neprivaloma pristatyti į muitinės įstaigą ar kitą muitinės nustatytą ar muitinei priimtą vietą**

Vyriausybė ar jos įgaliota institucija turi teisę, vadovaudamasi Bendrijos muitinės kodekso 38 straipsnio 4 dalimi, nustatyti atvejus, kai tam tikrų į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją įvežtų prekių neprivaloma pristatyti į šio Įstatymo 46 straipsnyje nurodytas prekių pateikimo muitinei vietas.

#### **45 straipsnis. Muitinės priežiūros priemonės, taikomos įvežtoms prekėms**

Muitinės priežiūros priemonės, kurios taikomos į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją įvežtoms prekėms, nustato Muitinės departamento generalinis direktorius, atsižvelgdamas į tai, kokių rūšių transportu prekės gabenamos, bei į kitas su prekių gabenimu susijusias aplinkybes.

### **ANTRASIS SKIRSNIS PREKIŲ PATEIKIMAS MUITINEI**

#### **46 straipsnis. Prekių pateikimo muitinei vietas**

1. Prekės turi būti pateikiamos muitinei:
  - 1) muitinės postų muitinio tikrinimo vietose;
  - 2) Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytus reikalavimus atitinkančiose muitinio tikrinimo vietose, pasienio kontrolės punktuose, jūrų, upių ir oro uostuose, geležinkelio stotyse, laisvosiose zonose ir laisvuosiuose sandėliuose, kur neveikia muitinės postai, jeigu į šias vietas atgabenamos prekės arba atvyksta keleiviai iš trečiųjų šalių ir jeigu šiose vietose gali būti atliekami muitinės formalumai;
  - 3) kitose Muitinės departamento generalinio direktoriaus arba jo įgaliojimu – teritorinės muitinės viršininko nustatytose muitinio tikrinimo vietose, atitinkančiose Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytus reikalavimus, kuriose gali būti atliekami muitinės formalumai;
  - 4) judančiose transporto priemonėse, kuriose muitų teisės aktų nustatytais atvejais atliekami muitinės formalumai.
2. Jeigu muitinė sutinka, prekėmis disponuojančio asmens prašymu prekės gali būti pateikiamos muitinei tokio asmens pageidaujamoje vietoje, jeigu ši vieta tinkama atitinkamų prekių ir jas gabenančių transporto priemonių muitiniam tikrinimui atlikti. Tokiais atvejais prekėmis disponuojantis asmuo privalo atlyginti visas su prekių muitiniu tikrinimu jo pageidaujamoje vietoje susijusias muitinės išlaidas.
3. Asmenys, pageidaujantys, kad jų teritorijose arba patalpose, atitinkančiose Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytus reikalavimus, būtų nuolat arba laikinai atliekami muitinės formalumai, muitų teisės aktų nustatyta tvarka pateikia Muitinės departamentui arba Muitinės departamento generalinio direktoriaus įgaliotai muitinės įstaigai atitinkamą prašymą. Patenkinus prašymą, muitinei panaudos pagrindais turi būti suteiktos tarnybinės, buitinės ir kitos muitinės formalumams atlikti reikalingos patalpos, teritorija bei techninės priemonės.
4. Prekės gali būti pateikiamos muitinei tik tose muitinio tikrinimo vietose, kurias aptarnaujančių muitinės įstaigų kompetencijai priklauso tikrinti atitinkamas prekes ir jas gabenančias transporto priemones.

#### **47 straipsnis. Prekių pateikimo muitinei laikas**

1. Prekės turi būti pateikiamos muitinei muitinės įstaigos darbo atitinkamoje muitinio tikrinimo vietoje laiku, kurį nustato Muitinės departamento generalinis direktorius arba jo įgaliojimu – teritorinės muitinės viršininkas.
2. Muitinės įstaigos darbo atitinkamoje muitinio tikrinimo vietoje laikas turi būti paskelbtas toje vietoje aptarnaujamiems asmenims gerai matomoje vietoje.
3. Jeigu muitinė sutinka, prekėmis disponuojančio asmens prašymu prekės gali būti pateikiamos muitinei ir ne muitinės įstaigos darbo atitinkamoje muitinio tikrinimo vietoje laiku. Tokiais atvejais prekėmis disponuojantis asmuo privalo Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatyta tvarka atlyginti visas su prekių muitiniu tikrinimu tokiu laiku susijusias muitinės išlaidas.

4. Humanitarinės pagalbos siuntos, Lietuvos Respublikoje esančioms diplomatinėms arba konsulinėms atstovybėms skirtos arba jų išsiunčiamos prekės, gyvi gyvūnai, greitai gendančios prekės, kurių sąrašą tvirtina Muitinės departamento generalinis direktorius, taip pat kitos skubios siuntos, kurių muitinis tikrinimas ir įforminimas vadovaujantis muitų teisės aktais turi būti atliekamas skubos tvarka, gali būti pateikiamos muitinei pirmumo tvarka.

#### **48 straipsnis. Atvejai, kai prekių neprivaloma pateikti muitinei**

1. Muitinei neprivalo būti pateikiamos tranzitu per Lietuvos Respublikos muitų teritoriją gabenamos pašto siuntos. Ši išimtis netaikoma, jeigu pašto siuntomis gabenamos prekės, kurioms taikomi importo arba tranzito draudimai ar apribojimai.

2. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija turi teisę, vadovaudamasi Bendrijos muitinės kodeksu, nustatyti atvejus, kai tam tikrų į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją įvežtų prekių neprivaloma pateikti muitinei.

#### **49 straipsnis. Muitinio tikrinimo vietose taikomos muitinės priežiūros priemonės**

1. Be muitinės leidimo muitinio tikrinimo vietose, kuriose atliekami muitinės formalumai, draudžiama įrengti konstrukcijas, montuoti įrenginius bei statyti transporto priemones.

2. Muitinė turi teisę reikalauti, kad asmenys iš muitinio tikrinimo vietos, kurioje atliekami muitinės formalumai, pasišalintų, jeigu jie kliudo atlikti muitinį tikrinimą arba užtikrinti muitinės priežiūrą.

3. Muitinės pareikalavimu asmenys privalo nedelsdami išgabenti prekes, kuriomis jie disponuoja, iš muitinio tikrinimo vietos, kurioje atliekami muitinės formalumai.

4. Muitinė neatlygina jokių asmenims tenkančių išlaidų, susijusių su šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų reikalavimų vykdymu.

### **TREČIASIS SKIRSNIS MUITINEI PATEIKTŲ PREKIŲ LAIKINASIS SAUGOJIMAS**

#### **50 straipsnis. Bendrosios deklaracijos forma ir duomenys**

Bendrosios deklaracijos, kurią privaloma pateikti muitinei įvežus prekes į Bendrijos muitų teritoriją, formą ir šioje deklaracijoje pateikiamus duomenis vadovaudamasis Europos Bendrijos muitų teisės aktais, nustato Muitinės departamento generalinis direktorius.

#### **51 straipsnis. Prekių iškrovimas ir tikrinimas**

1. Bendrijos muitinės kodekso 46 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais muitinei tikrinant prekes ir (arba) jas gabenančias transporto priemones, prekės iškraunamos ir išpakuojamos joms iškrauti, išpakuoti ir patikrinti tinkamose muitinės nustatytose arba muitinei priimtose vietose.

2. Prekių ir (arba) jas gabenančių transporto priemonių tikrinimas atliekamas muitų teisės aktų nustatyta tvarka, apsiribojant priemonėmis, būtinomis muitų teisės aktų įgyvendinimui užtikrinti. Tikrintinas prekes ir (arba) jas gabenančias transporto priemones bei jų tikrinimo detalumą muitinė pasirenka įvertinusi atitinkamo prekių gabenimo keliamą teisės aktų pažeidimo riziką.

#### **52 straipsnis. Terminų, per kuriuos turi būti įforminti muitinės sankcionuoti veiksmai, pratęsimas**

Bendrijos muitinės kodekso 49 straipsnio 1 dalyje nustatyti terminai, per kuriuos prekėms turi būti įforminti muitinės sankcionuoti veiksmai, įgaliosos muitinės įstaigos sprendimu gali būti pratęsti iki 180 dienų nuo bendrosios deklaracijos pateikimo, bet ne daugiau negu būtina atsižvelgiant į susidariusias aplinkybes.

#### **53 straipsnis. Laikinojo prekių saugojimo sandėliai**

Laikinojo prekių saugojimo sandėliai (importo ir eksporto terminalai), kuriuose asmenims teikiamos laikinojo prekių saugojimo ir su tuo susijusios paslaugos, steigiami ir veikia Vyriausybės nustatyta tvarka.

#### **54 straipsnis. Laikinojo prekių saugojimo tvarka**

Laikinojo prekių saugojimo tvarką, vadovaudamasis Europos Bendrijos muitų teisės aktais, šiuo Įstatymu ir kitais teisės aktais, nustato Muitinės departamento generalinis direktorius.

## **VI SKYRIUS MUITINĖS SANKCIONUOTI VEIKSMAI**

### **PIRMASIS SKIRSNIS MUITINĖS DEKLARACIJOS**

#### **55 straipsnis. Muitinės deklaracijų pateikimas**

1. Rašytinių muitinės deklaracijų pildymo tvarką, vadovaudamasis Europos Bendrijos muitų teisės aktais, nustato Muitinės departamento generalinis direktorius.

2. Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 228 straipsnyje nurodytais atvejais, kai asmeniui pateikus žodinę muitinės deklaraciją atsiranda mokestinė prievolė, muitinė apskaičiuoja mokėtinas muitų ir kitų mokesčių sumas vadovaudamasi Europos Bendrijos muitų teisės aktais Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytos formos kvite arba pranešime.

3. Veiksmus, kurie atitinkamais atvejais laikytini veiksmu pateikiamomis muitinės deklaracijomis, vadovaudamasis Europos Bendrijos muitų teisės aktais, nustato Muitinės departamento generalinis direktorius.

#### **56 straipsnis. Muitinės deklaracijos, pateikiamos naudojantis duomenų apdorojimo techninėmis priemonėmis**

1. Muitinės deklaracijos gali būti pateikiamos naudojantis duomenų apdorojimo techninėmis priemonėmis tik Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatyta tvarka gavus įgaliotos muitinės įstaigos sutikimą.

2. Muitinės deklaracijų, pateikiamų naudojantis duomenų apdorojimo techninėmis priemonėmis, pateikimo, priėmimo ir tikrinimo tvarką, vadovaudamasis Europos Bendrijos muitų teisės aktais, nustato Muitinės departamento generalinis direktorius.

#### **57 straipsnis. Asmenys, turintys teisę pateikti muitinės deklaraciją**

1. Deklarantas turi būti Bendrijos muitinės kodekso 64 straipsnyje nurodytas asmuo, muitinės įtrauktas į Muitinės prievolinių registrą.

2. Deklarantas įtraukiamas į Muitinės prievolinių registrą, kai jis pirmą kartą pateikia rašytinę muitinės deklaraciją arba muitinės deklaraciją, pateikiamą naudojantis duomenų apdorojimo techninėmis priemonėmis. Muitinės prievolinių registrą, vadovaudamasis Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, tvarko Muitinės departamentas arba Muitinės departamento generalinio direktoriaus įgaliota muitinės įstaiga.

3. Į Muitinės prievolinių registrą privalomai netraukiami asmenys, nurodyti Bendrijos muitinės kodekso 64 straipsnio 2 dalies b punkte.

#### **58 straipsnis. Muitinės deklaracijos kopijos**

Deklaranto prašymu muitinės įstaiga patvirtina jai pateiktų muitinės deklaracijų kopijų (tarp jų muitinės deklaracijų, pateiktų naudojantis duomenų apdorojimo techninėmis priemonėmis, rašytines kopijas) tikrumą arba išduoda patvirtintas muitinės deklaracijų kopijas.

#### **59 straipsnis. Supaprastintos procedūros**

1. Asmenys, pageidaujantys gauti Bendrijos muitinės kodekso 76 straipsnio 1 dalyje nurodytus leidimus taikyti supaprastintas procedūras, prašymus juos išduoti turi pateikti teritorinėms muitinėms, kurių veiklos zonoms jie priklauso.

2. Supaprastintų procedūrų taikymo tvarką ir asmenų, kuriems leidžiama taikyti šias procedūras, atrankos kriterijus, vadovaudamasis Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatomis, nustato Muitinės departamento generalinis direktorius.

#### **60 straipsnis. Muitinės deklaracijos priėmimas**

1. Muitinės įstaiga, priimdama jai pateiktą muitinės deklaraciją, patikrina, ar įvykdytos šios jos priėmimo sąlygos:

1) ar šios muitinės įstaigos kompetencijai priklauso jai pateiktoje muitinės deklaracijoje nurodyto muitinės sankcionuoto veiksmo įforminimas;

2) ar muitinės deklaracijos pateikimo laikas ir vieta atitinka muitų teisės aktų nustatytus reikalavimus;

3) ar įvykdyti muitų teisės aktų nustatyti muitinės deklaracijos priėmimo reikalavimai, taikomi deklaruojančioms prekėms, kurių importui arba eksportui nustatyti draudimai ar apribojimai;

4) ar muitinės deklaracijos forma ir joje pateikti duomenys atitinka muitų teisės aktų nustatytus reikalavimus;

5) ar kartu su muitinės deklaracija pateikti visi dokumentai, kuriuos privaloma pateikti deklaruojančioms prekėms atitinkamam muitinės sankcionuotam veiksmui įforminti, išskyrus atvejus, kai muitų teisės aktuose numatyta, kad atitinkami dokumentai gali būti pateikti vėliau, ir ar pateikti dokumentai atitinka teisės aktų nustatytus reikalavimus.

2. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytos muitinės deklaracijos priėmimo sąlygos neįvykdytos ir deklaracijos neįmanoma pataisyti, muitinės įstaiga nurodo muitinės deklaracijos nepriėmimo priežastis bei sąlygas, kurias įvykdžius, muitinės deklaracija galėtų būti priimta. Tam padaromas atitinkamas įrašas muitinės deklaracijoje arba deklarantas informuojamas kitu muitų teisės aktų nustatytu būdu. Nepriimta muitinės deklaracija bei kartu su ja pateikti dokumentai grąžinami deklarantui.

#### **61 straipsnis. Muitinės deklaracijos ir deklaruojamų prekių muitinis tikrinimas**

1. Muitinės deklaracijos, kartu su ja pateiktų dokumentų ir deklaruojamų prekių muitinio tikrinimo tvarką, vadovaudamasis Europos Bendrijos muitų teisės aktais, nustato Muitinės departamento generalinis direktorius.

2. Kai atliekant muitinį tikrinimą paaiškėja, kad muitinės deklaracijoje nurodytų duomenų apie prekių klasifikavimą, kilmę ir (arba) muitinę vertę teisingumą būtina tikrinti papildomai (įskaitant atvejus, kai paaimami prekių pavyzdžiai arba mėginiai), prekės, vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 244 straipsniu, išleidžiamos, jeigu galinčios atsirasti mokestinės prievolės įvykdymas užtikrintas pateikus atitinkamo dydžio garantiją.

#### **62 straipsnis. Muitinės deklaracijų ir kitų muitinės formalumams atlikti naudojamų dokumentų taisymas ir pripažinimas negaliojančiais**

Muitinės deklaracijų ir kitų muitinės formalumams atlikti naudojamų dokumentų taisymo ir pripažinimo negaliojančiais tvarką, vadovaudamasis Europos Bendrijos muitų teisės aktais, nustato Muitinės departamento generalinis direktorius.

### **ANTRASIS SKIRSNIS MUITINĖS PROCEDŪROS**

#### **63 straipsnis. Muitinės procedūrų atlikimo tvarka**

Muitinės procedūrų atlikimo tvarką reglamentuoja Europos Bendrijos muitų teisės aktai. Šių teisės aktų nuostatų įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje tvarką prireikus detaliau

nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, tačiau tik tiek, kiek šios tvarkos nereglamentuoja Europos Bendrijos muitų teisės aktai.

#### **64 straipsnis. Prekių identifikavimo priemonės**

1. Įformindama muitinės procedūras, taip pat kitais muitinės priežiūros priemonių taikymo atvejais, kai būtina kontroliuoti prekių tapatumą arba užkirsti kelią neteisėtam jų paėmimui ar naudojimui, muitinė muitų teisės aktų nustatyta tvarka naudoja muitinės plombas ir kitas prekių identifikavimo priemones. Šios priemonės turi būti naudojamos taip, kad dėl jų naudojimo nepablogėtų prekių kokybinės charakteristikos.

2. Muitinės plombomis plombuojamos arba kitomis prekių identifikavimo priemonėmis žymimos muitinės priežiūrimas prekes gabenančių transporto priemonių krovinių sekcijos, talpyklos ir kitos prekių saugojimo vietos, taip pat atskiros pakuotės arba pačios prekės, jeigu tai užtikrina, kad muitinės plombomis užplombuotų arba kitomis prekių identifikavimo priemonėmis pažymėtų prekių nebus įmanoma paimti nenuėmus ar nepažeidus muitinės plombų, kitų prekių identifikavimo priemonių arba nepalikus kitų akivaizdžių pėdsakų.

3. Identifikavimo priemonės taip pat gali būti naudojamos muitinės formalumams atlikti naudojamiems dokumentams žymėti, kai būtina kontroliuoti jų tapatumą. Šios priemonės turi būti naudojamos taip, kad nepablogėtų dokumento arba jo dalies įskaitomumas.

4. Muitinės plombų ir kitų prekių identifikavimo priemonių charakteristikas (pavyzdžių aprašymus), vadovaudamasis Europos Bendrijos muitų teisės aktais, nustato Muitinės departamento generalinis direktorius.

5. Muitų teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka vietoj muitinės plombų ir kitų identifikavimo priemonių gali būti naudojamos kitos plombos bei identifikavimo priemonės.

6. Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse numatytais atvejais muitinė teisės aktų nustatyta tvarka išduoda transporto priemonių (įskaitant kontenerius) tinkamumo prekėms gabenti su muitinės plombomis liudijimus.

#### **65 straipsnis. Prekių sulaikymas, konfiskavimas, realizavimas ir sunaikinimas**

1. Jeigu per Bendrijos muitinės kodekso 49 straipsnio nustatytą laiką laikinai saugomos prekės nebuvo pateiktos muitinės sankcionuotiems veiksams įforminti, muitinė, vadovaudamasi Bendrijos muitinės kodekso 53 straipsniu, imasi visų priemonių, kurių reikia tokioms prekėms sulaikyti ir konfiskuoti.

2. Muitinė prekes sulaiko Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatyta tvarka. Kitos Lietuvos Respublikos institucijos, sulaikiusios prekes, kurios neturi Bendrijos prekių muitinio statuso, privalo nedelsdamos apie tai informuoti muitinę.

3. Muitinės konfiskuotos prekės realizuojamos vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 867a straipsniu ir Lietuvos Respublikos teisės aktais.

4. Šio straipsnio 3 dalies nuostatos taip pat taikomos realizuojant kitų Lietuvos Respublikos institucijų konfiskuotas prekes, neturinčias Bendrijos prekių muitinio statuso.

5. Prekės, kurios negali būti realizuotos vadovaujantis šio straipsnio 3 dalimi, taip pat prekės, naikintinos vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 56 straipsniu, privalo būti sunaikintos dalyvaujant muitinės pareigūnams, vadovaujantis šio Įstatymo 78 straipsniu.

#### **66 straipsnis. Veiksmai su neteisėtai įvežtomis arba, norint išvengti muitinės priežiūros, nuslėptomis prekėmis**

1. Įgyvendinant Bendrijos muitinės kodekso 57 straipsnį, kai muitinė nustato, kad prekės buvo neteisėtai įvežtos į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją arba nuslėptos norint išvengti muitinės priežiūros, taikomos šio Įstatymo 65 straipsnio nuostatos.

2. Prekės, neteisėtai įvežtos į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją arba nuslėptos norint išvengti muitinės priežiūros ir neturinčios savininko arba kurių savininkas muitinio tikrinimo metu nežinomas, teismo sprendimu pereina valstybės nuosavybėn pagal muitinės pareiškimą. Pareiškimas paduodamas ne anksčiau kaip suėjus 2 mėnesiams nuo tos dienos, kai nurodytos prekės

buvo paimtos į muitinės apskaitą. Pareiškimas dėl greitai gendančių prekių, kurių sąrašą tvirtina Muitinės departamento generalinis direktorius, paduodamas ne anksčiau kaip kitą darbo dieną po tos dienos, kurią šios prekės buvo paimtos į muitinės apskaitą.

#### **67 straipsnis. Veiksmai su prekėmis, kurios negali būti išleistos**

Įgyvendinant Bendrijos muitinės kodekso 75 straipsnį, kai prekės negali būti išleistos arba kai išleistos prekės per muitinės nustatytą laiką neišgabenamos iš jų buvimo vietos, taikomos šio Įstatymo 65 straipsnio nuostatos.

#### **68 straipsnis. Prekių realizavimas, kai, panaikinus sprendimą dėl jų sulaikymo arba konfiskavimo, prekės neatsiimamos**

Jeigu teisės aktų nustatyta tvarka panaikinus sprendimą dėl prekių sulaikymo arba konfiskavimo jų savininkas per 30 darbo dienų nuo jo informavimo apie atitinkamą muitinės sprendimą ar nuo atitinkamo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos prekių neatsiima, prekės realizuojamos vadovaujantis šio Įstatymo 65 straipsnio 3 dalimi. Už realizuotas prekes gautos lėšos, atskaičius jų realizavimo kainos dalį sudarančius importo muitus ir mokesčius, jeigu jie taikytini, saugojimo ir realizavimo išlaidas, grąžinamos prekių savininkui.

### **TREČIASIS SKIRSNIS LAISVOSIOS ZONOS IR LAISVIEJI SANDĖLIAI**

#### **69 straipsnis. Laisvųjų zonų steigimas ir veikla**

1. Lietuvos Respublikos muitų teritorijos tam tikros dalys gali būti paskelbtos laisvosiomis zonomis. Laisvųjų zonų (išskyrus laisvąjį uostą) steigimo, jų teritorijos išskyrimo, ribų apsaugos, įvažiavimo ir išvažiavimo vietų nustatymo, atvykimo ir išvykimo, muitinės darbo sąlygų sudarymo, pastatų ir kitos infrastruktūros statybos bei naudojimo tvarką reglamentuoja Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymas ir atitinkamos laisvosios ekonominės zonos įstatymas.

2. Laisvojo uosto steigimo ir veiklos tvarką nustato Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymas.

#### **70 straipsnis. Specialūs reikalavimai, taikomi gamybos, prekybos ar paslaugų teikimo veiklai laisvosiose zonose ir laisvuosiuose sandėliuose**

1. Gamybos, prekybos ar paslaugų teikimo veikla laisvosiose zonose arba laisvuosiuose sandėliuose galima tik laikantis muitų teisės aktų nustatytos tvarkos. Suinteresuotas asmuo apie tokios veiklos pradžią turi iš anksto, ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų, raštu pranešti teritorinei muitinei, kurios veiklos zonoje yra laisvoji zona arba laisvasis sandėlis. Suinteresuotam asmeniui pateikus motyvuotą prašymą, teritorinė muitinė turi teisę nurodytą 10 darbo dienų terminą sutrumpinti.

2. Teritorinė muitinė, atsižvelgdama į prekių, su kuriomis susijusi šio straipsnio 1 dalyje nurodyta veikla, rūšis ir muitų teisės aktų nustatytus muitinės priežiūros reikalavimus, turi teisę neleisti vykdyti tokios veiklos, ją apriboti arba nustatyti specialius jai taikomus reikalavimus.

3. Jeigu asmenys nesilaiko muitų teisės aktų nustatytos tvarkos, teritorinė muitinė, kurios veiklos zonoje yra laisvoji zona arba laisvasis sandėlis, turi teisę:

1) laikinai arba neribotam laikui uždrausti asmenims vykdyti veiklą laisvosiose zonose arba laisvuosiuose sandėliuose;

2) sustabdyti leidimo steigti laisvąjį sandėlį galiojimą.

4. Teritorinės muitinės, kurios veiklos zonoje yra laisvoji zona arba laisvasis sandėlis, sprendimu laikinai uždraudus asmeniui vykdyti veiklą laisvojoje zonoje arba laisvajame sandėlyje arba sustabdžius leidimo steigti laisvąjį sandėlį galiojimą, draudžiama:

1) įvežti į laisvąją zoną asmeniui, kurio veikla laisvojoje zonoje laikinai uždrausta, skirtas prekes;

2) dėti prekes į laisvąjį sandėlį, kuriam steigti išduoto leidimo galiojimas sustabdytas.

### **71 straipsnis. Laisvosiose zonose ir laisvuosiuose sandėliuose laikomos prekės**

1. Prekės, kurios sandėliuojamos pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos priimtų teisės aktų nustatytus specialius reikalavimus, gali būti laikomos laisvosiose zonose ir laisvuosiuose sandėliuose tik tais atvejais, kai yra sudarytos tinkamos jų laikymo sąlygos ir, jeigu reikia, gauti įgaliotų institucijų leidimai.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos prekės gali būti laikomos tik specialiai šioms reikmėms pritaikytose laisvųjų zonų ir laisvųjų sandėlių patalpose.

### **72 straipsnis. Prekių įvežimas į laisvasias zonas ir padėjimas į laisvuosius sandėlius**

1. Jeigu į laisvąją zoną įvežamos arba į laisvąjį sandėlį padedamos prekės, priklausančios atitinkamai ne laisvojoje zonoje teisės aktų nustatyta tvarka savo veiklą vykdančiam asmeniui arba laisvojo sandėlio savininkui, teisę disponuoti tomis prekėmis turintis asmuo ir laisvojoje zonoje savo veiklą vykdančias asmuo arba laisvojo sandėlio savininkas turi teisės aktų nustatyta tvarka sudaryti prekių laikymo laisvojoje zonoje arba laisvajame sandėlyje sutartį. Šioje sutartyje, be kitų nuostatų, turi būti numatyta, kaip disponuojama prekėmis (įskaitant tas, kurių importui taikomi draudimai arba apribojimai), jeigu teisę jomis disponuoti turintis asmuo per šio Įstatymo 75 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytą laiką nepateiktų jų muitinės sankcionuotiems veiksams įforminti.

2. Laisvąją zoną arba laisvąjį sandėlį aptarnaujanti muitinės įstaiga privalo būti informuojama apie į laisvąją zoną įvežamas arba į laisvąjį sandėlį padedamas prekes, už kurias nustatyti eksporto muitai arba kurių eksportui taikomi specialūs teisės aktų nustatyti reikalavimai.

### **73 straipsnis. Laisvųjų sandėlių veikla**

1. Gavęs leidimą steigti laisvąjį sandėlį, po 10 darbo dienų asmuo gali pradėti jo veiklą, jeigu įvykdytos šios sąlygos:

1) pateikta šio Įstatymo 74 straipsnio 4 dalyje nurodyta garantija;

2) suderinti šio Įstatymo 74 straipsnio 5 dalyje nurodyti su laisvojo sandėlio muitinės priežiūra susiję klausimai.

2. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija gali nustatyti maksimalius tam tikrų prekių kiekius, kuriuos leidžiama laikyti laisvajame sandėlyje nepadidinus nustatytos arba patikslintos šio Įstatymo 74 straipsnio 4 dalyje nurodytos garantijos.

3. Jeigu laisvajame sandėlyje norima verstis licencijuojama veikla, gavęs leidimą steigti laisvąjį sandėlį asmuo privalo turėti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą licenciją.

### **74 straipsnis. Laisvųjų sandėlių steigimas**

1. Laisvieji sandėliai steigiami tarptautiniuose jūrų uostuose, tarptautiniuose oro uostuose, geležinkelio stotyse, taip pat kitose vietose, kuriose atliekamas arba numatomas atlikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytų prekių perkrovimas, sandėliavimas, komplektavimas, rūšiavimas, pakavimas, didmeninė prekyba, perdirbimas arba apdorojimas.

2. Laisvieji sandėliai steigiami laikyti žemės ūkio produktams, kuriuos padėjus į laisvąjį sandėlį taikomos Bendrijos muitų teisės aktų nuostatos, paprastai taikomos prekių eksporto atvejais, arba kitoms prekėms, už kurias nustatytų importo muitų ir (arba) mokesčių bendra norma didesnė kaip 40 procentų prekių vertės, taip pat tarptautiniuose jūrų uostuose, tarptautiniuose oro uostuose arba geležinkelio stotyse kaupiamiems kroviniams, kurių laikymo trukmė viršija muitų teisės aktų nustatytus prekių laikinojo saugojimo terminus.

3. Leidimas steigti laisvąjį sandėlį išduodamas Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka neribotam laikui.

4. Gavęs leidimą steigti laisvąjį sandėlį asmuo privalo pateikti muitinei Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyto dydžio garantiją, kuri vėliau nustatyta tvarka tikslinama ir turi galioti visą laisvojo sandėlio veiklos laiką (įskaitant laikotarpius, kai leidimo steigti laisvąjį sandėlį galiojimas sustabdytas) iki šio Įstatymo 75 straipsnio 2 dalyje nustatytų prievolių įvykdymo.

5. Laisvojo sandėlio teritoriją gali sudaryti vienas arba keli statiniai ar jų dalys, atskirti nuo likusios Lietuvos Respublikos muitų teritorijos dalies. Teritorijos atskyrimo, joje esančių pastatų ir kitų statinių statybos, patalpų įrengimo, naudojimo, apsaugos ir darbo sąlygų muitinės pareigūnams sudarymo projektai ir kiti su statinių statyba bei jų įrengimu susiję klausimai, galintys turėti įtakos laisvojo sandėlio muitinės priežiūros sąlygoms, turi būti suderinti su Muitinės departamentu.

6. Kai atšaukiamas (panaikinamas) leidimas steigti laisvąjį sandėlį, jo veikla nutraukiama. Leidimas steigti laisvąjį sandėlį atšaukiamas Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, jeigu:

1) asmuo, gavęs leidimą steigti laisvąjį sandėlį, trečią kartą per vienus metus neužkerta kelio neteisėtam prekių išgabenimui iš laisvojo sandėlio arba nedelsdamas nepraneša laisvąjį sandėlį prižiūrinčiai muitinės įstaigai apie neteisėtą prekių išgabenimą iš laisvojo sandėlio;

2) viršyti maksimalūs prekių kiekiai, kuriuos muitų teisės aktų nustatyta tvarka leidžiama laikyti laisvajame sandėlyje;

3) padarytas reikšmingas arba kartotinis muitų teisės aktų arba mokesčių įstatymų pažeidimas;

4) per vienus metus nuo leidimo steigti laisvąjį sandėlį išdavimo dienos sandėlis nepradėjo veikti;

5) per 3 mėnesius nepašalinti laisvojo sandėlio veiklos trūkumai, dėl kurių sustabdytas leidimo steigti laisvąjį sandėlį galiojimas;

6) asmuo, gavęs leidimą steigti laisvąjį sandėlį, nutraukia savo veiklą arba pateikia prašymą atšaukti (panaikinti) jam išduotą leidimą steigti laisvąjį sandėlį.

#### **75 straipsnis. Asmens veiklos laisvojoje zonoje arba laisvojo sandėlio veiklos nutraukimas**

1. Asmuo, kuriam neribotam laikui uždrausta verstis savo veikla laisvojoje zonoje, turi ją nutraukti per 3 mėnesius nuo atitinkamo teritorinės muitinės sprendimo priėmimo dienos. Per šį laiką asmuo privalo muitų teisės aktų nustatyta tvarka pateikti visas ten jo laikomas prekes muitinės sankcionuotiems veiksams įforminti. Įvežti į laisvąją zoną prekes, skirtas asmeniui, kuriam neribotam laikui uždrausta vykdyti veiklą laisvojoje zonoje, draudžiama.

2. Kai leidimas steigti laisvąjį sandėlį atšaukiamas (panaikinamas), Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatyta tvarka atliekama sandėlyje laikomų prekių inventurizacija, o laisvojo sandėlio savininkas privalo nutraukti sandėlio veiklą per 3 mėnesius nuo leidimo atšaukimo (panaikinimo) dienos. Per šį laiką laisvojo sandėlio savininkas privalo užtikrinti, kad visos ten laikomos prekės muitų teisės aktų nustatyta tvarka būtų pateiktos muitinės sankcionuotiems veiksams įforminti. Dėti prekes į laisvąjį sandėlį po to, kai atšaukiamas (panaikinamas) leidimas jį steigti, draudžiama.

3. Muitinė imasi visų muitų teisės aktuose numatytų priemonių, kad būtų sutvarkytas disponavimas laisvojoje zonoje arba laisvajame sandėlyje laikomomis prekėmis, kurioms per šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytą 3 mėnesių laikotarpį neišforminami muitinės sankcionuoti veiksmai (imtis priemonių, kad teisė laikyti tokias prekes būtų perduota tokią teisę turintiems asmenims ir kt.). Su šių priemonių taikymu susijusias muitinės išlaidas atlygina laisvojo sandėlio savininkas.

4. Asmenų prašymai vėl leisti vykdyti veiklą laisvojoje zonoje arba vėl išduoti leidimą steigti laisvąjį sandėlį iš tų pačių asmenų priimami ne anksčiau kaip po 3 metų nuo sprendimo neribotam laikui uždrausti asmeniui vykdyti veiklą laisvojoje zonoje priėmimo arba leidimo steigti laisvąjį sandėlį atšaukimo (panaikinimo) dienos.

#### **76 straipsnis. Prekių apskaita laisvosiose zonose ir laisvuosiuose sandėliuose**

1. Asmenys, vykdančys veiklą, susijusią su prekių laikymu, apdorojimu arba perdirbimu, pardavimu arba pirkimu laisvojoje zonoje arba laisvajame sandėlyje, privalo tvarkyti prekių apskaitą muitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta prekių apskaita turi būti tvarkoma:

1) atskirai nuo tų pačių asmenų tvarkomos prekių apskaitos, kuri nesusijusi su asmenų veikla laisvojoje zonoje arba laisvajame sandėlyje;

2) laikantis suinteresuotų asmenų su teritorine muitine, kurios veiklos zonoje yra laisvoji zona arba laisvasis sandėlis, suderintos tvarkos. Pageidaujamas šią tvarką pakeisti, suinteresuotas asmuo privalo iš anksto gauti šiame punkte nurodytos teritorinės muitinės sutikimą.

3. Teritorinė muitinė, suderinusi šio straipsnio 1 dalyje nurodytos prekių apskaitos tvarką, turi teisę tokį suderinimą atšaukti, jeigu nustato šios apskaitos tvarkymo pažeidimus arba nusprendžia, kad suinteresuoto asmens tvarkoma prekių apskaita nebesudaro sąlygų tinkamai taikyti muitinės priežiūros priemones.

4. Muitinės departamento generalinis direktorius turi teisę nustatyti papildomus reikalavimus, taikomus šio straipsnio 1 dalyje nurodytai prekių apskaitai, arba (ir) tipinę šios apskaitos tvarką.

### **77 straipsnis. Laisvųjų zonų ir laisvųjų sandėlių muitinės priežiūra**

1. Laisvųjų zonų ir laisvųjų sandėlių muitinės priežiūra atliekama vadovaujantis Europos Bendrijos muitų teisės aktais. Muitinės departamento generalinis direktorius, vadovaudamasis šiais teisės aktais, prirėkus nustato specialius reikalavimus, taikomus laisvųjų zonų ir (arba) laisvųjų sandėlių muitinės priežiūrai.

2. Jeigu prekės eksportuojamos arba reeksportuojamos iš laisvosios zonos arba laisvojo sandėlio, muitinės įstaiga, aptarnaujanti laisvąją zoną arba laisvąjį sandėlį, imasi priemonių, kad prekės būtų išgabentos iš Bendrijos muitų teritorijos laikantis jų eksporto arba reeksporto tvarką reglamentuojančių muitų teisės aktų nustatytos tvarkos.

## **KETVIRTASIS SKIRSNIS KITI MUITINĖS SANKCIONUOTI VEIKSMAI**

### **78 straipsnis. Prekių sunaikinimas ir perdavimas valstybės nuosavybėn**

1. Įgyvendinant Bendrijos muitinės kodekso 182 straipsnio 3 ir 4 dalis, prekės sunaikinamos ir perduodamos valstybės nuosavybėn jomis disponuojančio arba kito suinteresuoto asmens lėšomis, laikantis Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 842 straipsnio ir kitų teisės aktų nustatytos tvarkos.

2. Valstybės nuosavybėn perduotos prekės realizuojamos vadovaujantis šio Įstatymo 65 straipsnio 3 dalimi.

3. Valstybės nuosavybėn negali būti perduotos prekės, kurios negali būti realizuotos. Tokios prekės privalo būti sunaikintos muitinei prižiūrint, vadovaujantis šio straipsnio 1 dalimi.

## **PENKTASIS SKIRSNIS NEAPMUITINAMOS PARDUOTUVĖS**

### **79 straipsnis. Neapmuitinamų parduotuvių steigimas ir veikla**

1. Tarptautiniuose oro ir jūrų uostose gali būti įsteigtos neapmuitinamos parduotuvės. Tai muitinės prižiūrimos parduotuvės, kuriose vykstantys iš Lietuvos Respublikos muitų teritorijos į trečiąsias šalis arba į kitas Bendrijos muitų teritorijos dalis, kuriose netaikomos 1992 m. vasario 25 d. Tarybos direktyvos 92/12/EEB dėl bendrųjų procedūrų, susijusių su akcizais apmokestinamais produktais, ir dėl tokių produktų laikymo, judėjimo ir kontrolės nuostatos, keleiviai gali įsigyti neapmokestintų importo muitais bei mokesčiais prekių. Taikant šią straipsnio dalį, keleivio vykimo vieta laikoma artimiausia keleivio išlipimo iš orlaivio arba laivo vieta po įlipimo Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje.

2. Į neapmuitinamas parduotuves pristatytomis importo ir eksporto muitais ir mokesčiais neapmokestinomomis prekėmis taip pat gali būti prekiaujama Lietuvos Respublikoje įregistruotuose laivuose ir orlaiviuose, kuriais keleiviai iš Lietuvos Respublikos muitų teritorijos vežami į paskirties vietą trečiojoje šalyje arba Bendrijos muitų teritorijos dalyje, kurioje netaikomos 1977 m. gegužės

17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su apyvartos mokesčiais, suderinimo – bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas apskaičiavimo pagrindas nuostatos. Taikant šią straipsnio dalį, paskirties vieta laikoma pirmoji vieta už Lietuvos Respublikos muitų teritorijos ribų, kurioje orlaivis nusileidžia arba laivas sustoja išlaipinti arba įlaipinti keleivius.

3. Keleiviai, vykstantys iš Lietuvos Respublikos muitų teritorijos į kitas Bendrijos muitų teritorijos dalis, nenurodytas šio straipsnio 1 dalyje, neapmuitinamose parduotuvėse gali įsigyti tik prekių, apmokestintų importo muitais bei mokesčiais.

4. Neapmuitinamos parduotuvės veikia kaip muitinės sandėliai, nurodyti Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 527 straipsnio 2 dalyje, kuriuose leidžiama mažmeninė prekyba, parduodant neapmokestintas importo muitais ir mokesčiais prekes iš Lietuvos Respublikos į trečiąsias šalis išvykstantiems keleiviams. Šioms prekėms taip pat taikomos Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 53 straipsnio 4 dalies nuostatos.

## VII SKYRIUS

### INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS APSAUGA IMPORTUOJANT IR EKSPORTUOJANT PREKES

#### **80 straipsnis. Prašymo taikyti muitinės priežiūros priemones intelektinės nuosavybės teisių subjekto teisėms apsaugoti pateikimas**

1. Intelektinės nuosavybės teisių subjektų, nurodytų Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 2 straipsnio 2 dalyje, prašymai dėl muitinės priežiūros priemonių taikymo šių asmenų teisėms apsaugoti Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 5 straipsnio nustatyta tvarka teikiami Muitinės departamentui.

2. Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytais atvejais ir tvarka šio straipsnio 1 dalyje nurodytus prašymus ir Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 6 straipsnyje nurodytas deklaracijas, kurias privaloma pateikti kartu su minėtais prašymais, galima pateikti elektroniniu būdu.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos *mutatis mutandis* taikomos ir prašant pratęsti muitinės priežiūros priemonių taikymo laikotarpį.

4. Jeigu muitinio tikrinimo metu paaiškėja, kad yra pagrindo manyti, jog tikrinamos prekės yra pagamintos pažeidžiant intelektinės nuosavybės teises, be intelektinės nuosavybės teisių subjekto prašymo taikomos Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 4 straipsnio nuostatos. Muitinė, prieš pateikdama intelektinės nuosavybės teisių subjektui pranešimą apie spėjamą jo teisių pažeidimą, Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatyta tvarka gali prašyti intelektinės nuosavybės teisių subjekto pateikti informaciją, reikalingą kilusių įtarimų pagrįstumui įvertinti. Prašydama pateikti tokią informaciją, muitinė intelektinės nuosavybės teisių subjektui gali pateikti tik informaciją apie faktinį arba spėjamą prekių kiekį ir jų rūšį.

#### **81 straipsnis. Sprendimo patenkinti prašymą taikyti muitinės priežiūros priemones intelektinės nuosavybės teisių subjekto teisėms apsaugoti įgyvendinimas**

1. Muitinės departamentas, priėmęs sprendimą patenkinti intelektinės nuosavybės teisių subjekto prašymą dėl muitinės priežiūros priemonių taikymo jo teisėms apsaugoti, apie tai nedelsdamas informuoja visas muitinės įstaigas, kurioms gali būti pateiktos prašyme nurodytos prekės. Šio Įstatymo 82 straipsnyje nurodytos muitinės priežiūros priemonės taikomos nuo muitinės įstaigų informavimo apie Muitinės departamento sprendimą dienos.

2. Muitinės departamentui patenkinus prašymą, nurodytą Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 5 straipsnio 4 dalyje, pareiškėjas turi apie tokį sprendimą informuoti kompetentingas kitų Europos Sąjungos valstybių narių, kuriose pareiškėjas prašė taikyti muitinės priežiūros priemones, muitinės įstaigas.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos *mutatis mutandis* taikomos ir sprendimams pratęsti muitinės priežiūros priemonių taikymo laikotarpį.

### **82 straipsnis. Muitinės priežiūros priemonių taikymas intelektinės nuosavybės teisių subjekto teisėms apsaugoti**

1. Jeigu muitinės įstaiga, kuri vadovaujantis šio Įstatymo 81 straipsnio 1 dalimi buvo informuota apie Muitinės departamento sprendimą patenkinti intelektinės nuosavybės teisių subjekto prašymą dėl muitinės priežiūros priemonių taikymo jo teisėms apsaugoti, nustato, kad jai pateiktos prekės turi prekių, dėl kurių šis sprendimas priimtas, požymių, ji Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatyta tvarka tokių prekių neišleidžia arba jas sulaiko. Prekių neišleidusi arba jas sulaikiusi muitinės įstaiga turi teisę reikalauti iš pareiškėjo rašytinio patvirtinimo, kad jis laiko tas prekes pagamintomis pažeidžiant jo intelektinės nuosavybės teises, dėl kurių jis yra pateikęs šio Įstatymo 80 straipsnio 1 dalyje nurodytą prašymą.

2. Teritorinė muitinė, kuriai priklausančios muitinės postas šio straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju neišleido prekių arba jas sulaikė, nedelsdama apie tai informuoja Muitinės departamentą, deklarantą arba atitinkamais atvejais asmenį, įvežusį prekes į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją, ir pareiškėją, nurodydama faktinį arba spėjamą neišleistų arba sulaikytų prekių kiekį ir jų rūšį.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta teritorinė muitinė pareiškėjo prašymu pateikia jam Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 9 straipsnio 3 dalyje nurodytą informaciją apie neišleistas arba sulaikytas prekes. Teikdama šią informaciją teritorinė muitinė privalo laikytis įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų, valstybės, tarnybos ir komercinių paslapčių apsaugą.

4. Prekes sulaikiusi muitinės įstaiga, atsižvelgdama į jų muitinės priežiūros sąlygas, sudaro galimybes pareiškėjui ir asmenims, turintiems teisę disponuoti prekėmis, apžiūrėti jos neišleistas arba sulaikytas prekes. Muitinės įstaiga taip pat turi teisę imti neišleistų arba sulaikytų prekių pavyzdžius ir, intelektinės nuosavybės teisių subjektui pateikus rašytinį prašymą, perduoti arba išsiųsti tokius pavyzdžius šiam asmeniui paimtų pavyzdžių tyrimui atlikti. Prekės apžiūrimos ir jų pavyzdžiai imami, tiriami ir grąžinami muitinės įstaigai vadovaujantis Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 9 straipsnio 3 dalimi ir laikantis Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytos tvarkos.

5. Visas arba dalį šio straipsnio 1–4 dalyse ir šio Įstatymo 80 straipsnio 4 dalyje nurodytų muitinės priežiūros priemonių vietoj teritorinių muitinių ir joms priklausančių muitinės postų Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatyta tvarka gali taikyti specialiosios muitinės įstaigos, jų teritoriniai padaliniai bei muitinės mobiliosios grupės.

### **83 straipsnis. Kreipimasis į teismą**

1. Intelektinės nuosavybės teisių subjektas turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis su ieškinio pareiškimu į teismą dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo ir savo ieškinyje remtis iš muitinės gauta informacija, nurodyta šio Įstatymo 82 straipsnio 3 dalyje, išskyrus atvejus, kai taikomos šio Įstatymo 84 straipsnio nuostatos.

2. Intelektinės nuosavybės teisių subjektas privalo nedelsdamas pateikti teritorinei muitinei, kuriai priklausančios muitinės postas neišleido prekių arba jas sulaikė, arba prekes sulaikiusiai specialiajai muitinės įstaigai dokumentą, liudijantį šio straipsnio 1 dalyje nurodytą kreipimąsi į teismą ir teismo nutartį taikyti ieškinio užtikrinimo priemones, jeigu ji buvo priimta.

### **84 straipsnis. Neišleistų arba sulaikytų prekių sunaikinimas paprastesne tvarka**

1. Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 11 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais muitinės įstaigos neišleistos arba sulaikytos prekės, dalyvaujant muitinės pareigūnams, sunaikinamos nereikalaujant, kad teismas jas pripažintų pagamintomis pažeidžiant intelektinės nuosavybės teises, ir laikantis Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytos tvarkos.

2. Taikant šio straipsnio 1 dalį, intelektinės nuosavybės teisių subjektas turi teisę remtis iš muitinės gauta informacija, nurodyta šio Įstatymo 82 straipsnio 3 ir 4 dalyse.

### **85 straipsnis. Veiksmai su neišleistomis arba sulaikytomis prekėmis**

1. Muitinės įstaigos neišleistos arba sulaikytos prekės išleidžiamos arba sprendimas jas sulaikyti atšaukiamas:

1) Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 13 straipsnyje nurodytais atvejais – jeigu pasibaigus nustatytam prekių neišleidimo arba sulaikymo laikotarpiui negaunamas šio Įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje nurodytas dokumentas;

2) Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 14 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais – jeigu teritorinei muitinei, kuriai priklausančio muitinės postas neišleido prekių arba jas sulaikė, arba prekes sulaikiusiai specialiajai muitinės įstaigai per nustatytą prekių neišleidimo arba sulaikymo laikotarpį nepateikiama teismo nutartis taikyti ieškinio užtikrinimo priemonės.

2. Jeigu per Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 13 straipsnyje nurodytą terminą intelektinės nuosavybės teisių subjektas praneša teritorinei muitinei, kuriai priklausančio muitinės postas neišleido prekių arba jas sulaikė, arba prekes sulaikiusiai specialiajai muitinės įstaigai apie savo sutikimą, kad neišleistos arba sulaikytos prekės gali būti išleistos arba sprendimas jas sulaikyti atšauktas, šio straipsnio 1 dalyje nurodyti veiksmai gali būti atlikti ir toje straipsnio dalyje nurodytam terminui nesibaigus.

3. Jeigu per Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 13 straipsnyje nurodytą terminą teritorinei muitinei, kuriai priklausančio muitinės postas neišleido prekių arba jas sulaikė, arba prekes sulaikiusiai specialiajai muitinės įstaigai pateikiamas šio Įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje nurodytas dokumentas, prekių neišleidimo arba sulaikymo terminas pratęsiamas iki šio Įstatymo 86 straipsnyje nurodyto teismo sprendimo įsiteisėjimo. Neišleistų arba sulaikytų prekių saugojimo iki nurodyto teismo sprendimo įsiteisėjimo tvarką nustato Muitinės departamento generalinis direktorius.

4. Neišleistų arba sulaikytų prekių gabenimo į saugojimo vietą, jų saugojimo ir sunaikinimo išlaidas, išskyrus nurodytas šio Įstatymo 86 straipsnio 1 dalies 3 punkte, atlygina intelektinės nuosavybės teisių subjektas.

5. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos netaikomos, jeigu muitinės įstaigos neišleistos arba sulaikytos prekės negali būti išleistos arba sprendimas jas sulaikyti negali būti atšauktas dėl to, kad su jų importu, eksportu arba tranzitu operacijomis susijusiems asmenims įstatymų nustatyta tvarka taikoma administracinė arba baudžiamoji atsakomybė.

6. Apie prekių išleidimą arba sprendimo jas sulaikyti atšaukimą šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais teritorinė muitinė, kuriai priklausančio muitinės postas neišleido prekių arba jas sulaikė, arba prekes sulaikiusi specialioji muitinės įstaiga informuoja intelektinės nuosavybės teisių subjektą ir deklarantą arba atitinkamais atvejais asmenį, įvežusį prekes į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją.

7. Šio straipsnio 4 dalies nuostatos netaikomos, jeigu Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 4 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais prekės neišleidžiamos arba sulaikomos muitinės iniciatyva ir intelektinės nuosavybės teisių subjektas per nustatytą laikotarpį nepateikia Muitinės departamentui prašymo taikyti muitinės priežiūros priemonės.

### **86 straipsnis. Priemonės, taikomos teismui pripažinus prekes pagamintomis pažeidžiant intelektinės nuosavybės teises arba atmetus ieškinį dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo**

1. Teismas, pripažinęs, kad muitinės neišleistos arba sulaikytos prekės pagamintos pažeidžiant intelektinės nuosavybės teises, ir atsižvelgdamas į intelektinės nuosavybės teisių subjekto prašymus (jeigu jie buvo pateikti), gali priimti sprendimą:

1) leisti naudoti prekes neišleidžiant jų į prekybą (perdirbti į kitas prekes, utilizuoti ir taikyti panašias priemones), su sąlyga, kad būtų užtikrinta intelektinės nuosavybės teisių subjekto teisių apsauga ir valstybė neturėtų atlyginti jokių su tokiu prekių naudojimu susijusių išlaidų;

2) taikyti kitas priemones (intelektinės nuosavybės teisių subjekto prašymu perduoti prekes jam arba kitiems jo prašyme nurodytiems asmenims ir taikyti panašias priemones), kurias taikant

suinteresuoti neteisėtu neišleistų arba sulaikytų prekių gabenimu asmenys negautų iš jų sudaryto sandorio jokios ekonominės naudos. Jeigu prekės perduodamos ne intelektinės nuosavybės teisių subjektui, o kitiems jo prašyme nurodytiems asmenims, teismas gali įpareigoti šiuos asmenis pašalinti (nuimti) prekių ženklus, kuriais šios prekės buvo neteisėtai pažymėtos;

3) prekes sunaikinti atsakovo lėšomis;

4) konfiskuoti prekes (jas konfiskavus, taikomos šios dalies 1 ir 3 punktuose nurodytos priemonės).

2. Įsiteisėjus teismo sprendimui, kuriuo atmetas ieškinys dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo, teisės aktų nustatyta tvarka prekės išleidžiamos arba sprendimas jas sulaikyti atšaukiamas.

### **87 straipsnis. Muitinės pareigūnų ir valstybės tarnautojų bei intelektinės nuosavybės teisių subjektų atsakomybė**

1. Žala, padaryta taikant šio Įstatymo 80–86 straipsnius neteisėtais muitinės pareigūnų ir valstybės tarnautojų veiksmais, taip pat intelektinės nuosavybės teisių subjekto veiksmais arba neveikimu, atlyginama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

2. Žala neatlyginama, jeigu Muitinės departamentui priėmus arba patenkinus intelektinės nuosavybės teisių subjekto prašymą dėl muitinės priežiūros priemonių taikymo jo teisėms apsaugoti, muitinės pareigūnai, muitų teisės aktų nustatyta tvarka atlikę prekių muitinį tikrinimą, neaptinka arba neatpažįsta prekių, pagamintų pažeidžiant intelektinės nuosavybės teises, ir neatlieka veiksmų, numatytų Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 9 straipsnio 1 dalyje.

3. Intelektinės nuosavybės teisių subjektui panaudojus iš muitinės gautą informaciją, nurodytą šio Įstatymo 82 straipsnio 3 ir 4 dalyse, šiame Įstatyme nenumatytiems tikslams, taikomos Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 12 straipsnio ir šio straipsnio 1 dalies nuostatos.

## **VIII SKYRIUS**

### **MUITINĖS VEIKSMŲ AR NEVEIKIMO APSKUNDIMAS**

#### **88 straipsnis. Teisė apskūsti muitinės įstaigų sprendimus ir sprendimų nepriėmimą**

Kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę apskūsti:

1) jam tiesiogiai ir individualiai taikomą Muitinės departamento, teritorinės muitinės arba specialiosios muitinės įstaigos sprendimą, susijusį su muitų teisės aktų taikymu;

2) Muitinės departamento, teritorinės muitinės arba specialiosios muitinės įstaigos sprendimo nepriėmimą, jeigu jis kuriai nors iš šių muitinės įstaigų pateikė prašymą priimti sprendimą, susijusį su muitų teisės aktų taikymu, ir per šio Įstatymo 31 straipsnio nustatytą laikotarpį negavo sprendimo arba jeigu baigėsi laikas, per kurį toks sprendimas turėjo būti priimtas.

#### **89 straipsnis. Institucijos, kurioms pateikiami skundai**

Šio Įstatymo 88 straipsnyje nurodyti skundai pateikiami:

1) dėl teritorinių muitinių ir specialiųjų muitinės įstaigų sprendimų ir jų nepriėmimo – Muitinės departamentui;

2) dėl Muitinės departamento sprendimų ir jų nepriėmimo – Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai arba teismui.

#### **90 straipsnis. Skundų pateikimo terminai**

1. Skundai dėl teritorinių muitinių ir specialiųjų muitinės įstaigų sprendimų ir jų nepriėmimo pateikiami Muitinės departamentui ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kurią suinteresuotas asmuo gavo sprendimą, o jeigu skundžiamas sprendimo nepriėmimas, – nuo tos dienos, kurią baigiasi šio Įstatymo nustatytas sprendimo priėmimo terminas.

2. Skundai dėl Muitinės departamento sprendimų ir jų nepriėmimo pateikiami Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai arba teismui ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kurią suinteresuotas asmuo gavo sprendimą, o jeigu skundžiamas sprendimo nepriėmimas, – nuo tos dienos, kurią baigiasi šio Įstatymo nustatytas sprendimo priėmimo terminas.

### **91 straipsnis. Praleisto skundo pateikimo termino atnaujinimas**

1. Suinteresuoto asmens prašymu Muitinės departamentas gali atnaujinti skundo dėl teritorinės muitinės ar specialiosios muitinės įstaigos sprendimo arba jo nepriėmimo pateikimo terminą, jeigu pripažįsta, kad šis terminas buvo praleistas dėl svarbios priežasties.

2. Prašyme atnaujinti skundo pateikimo terminą turi būti nurodytos termino praleidimo priežastys. Toks prašymas pateikiamas kartu su termino praleidimo priežastis pagrindžiančiais įrodymais ir skundu.

### **92 straipsnis. Skundų ir su jais susijusių prašymų nagrinėjimo terminai**

1. Muitinės departamentas sprendimus dėl šio Įstatymo 91 straipsnio 1 dalyje nurodytų prašymų atnaujinti skundo pateikimo terminą priima per 5 darbo dienas nuo atitinkamo prašymo gavimo dienos.

2. Muitinės departamentas sprendimus dėl teritorinių muitinių ir specialiųjų muitinės įstaigų apskųstų sprendimų ir jų nepriėmimo priima per 30 dienų nuo atitinkamo skundo gavimo dienos.

3. Muitinės departamentas išimties tvarka gali pratęsti asmens skundo nagrinėjimo laikotarpį, bet ne daugiau kaip 10 dienų, arba sustabdyti skundo nagrinėjimą ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui, jeigu sprendimui priimti būtina papildoma informacija ir Muitinės departamentas muitų teisės aktų nustatyta tvarka kreipėsi į kompetentingą užsienio arba Lietuvos Respublikos valstybės instituciją ar tarptautinę organizaciją dėl šios informacijos pateikimo.

4. Šio straipsnio 1–3 dalyse nurodyti sprendimai ne vėliau kaip kitą darbo dieną po jų priėmimo turi būti įteikti skundą pateikusiam asmeniui pasirašytinai arba išsiųsti paštu skunde arba prašyme nurodytu adresu.

### **93 straipsnis. Sprendimo, dėl kurio pateiktas skundas, galiojimas ir atvejai, kai jo vykdymas sustabdomas**

1. Bendrijos muitinės kodekso 244 straipsnio nuostatos taikomos visais šio Įstatymo numatytais muitinės įstaigų sprendimų apskundimo atvejais.

2. Jeigu sustabdomas teritorinės muitinės sprendimo, pagal kurį privaloma įvykdyti mokestinę prievolę, vykdymą reikalaujama garantijos, šios garantijos dydis turi būti pakankamas mokestinės prievolės įvykdymui užtikrinti.

### **94 straipsnis. Skundų pateikimo ir nagrinėjimo tvarka**

Muitinės departamento generalinis direktorius nustato skundų pateikimo Muitinės departamentui ir nagrinėjimo šiame departamente tvarką.

### **95 straipsnis. Mokestiniai ginčai**

Šio skyriaus nuostatos netaikomos mokestiniams ginčams, kurie nagrinėjami Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

## **IX SKYRIUS**

### **PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

#### **PIRMASIS SKIRSNIS**

#### **PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS**

### **96 straipsnis. Stojimo sutartyje numatytų pereinamojo laikotarpio nuostatų taikymas**

1. Lietuvos Respublikos asmenys, kuriems iki 2004 m. balandžio 30 d. suteiktas patikimo eksportuotojo statusas, galiojantis vykdant Lietuvos Respublikos laisvosios prekybos sutartis, sudarytas su trečiosiomis šalimis, šį statusą praranda nuo 2004 m. gegužės 1 d.

2. Mokestinės prievolės, susijusios su importo ir eksporto muitais ir atsiradusios Lietuvos Respublikoje iki 2004 m. balandžio 30 d., privalo būti įvykdytos vadovaujantis jų atsiradimo metu

galiojusiais Lietuvos Respublikos teisės aktais. Asmenims šių prievolių neįvykdžius, muitinė taiko nurodytųjų teisės aktų nustatytas mokesčių išieškojimo priemones.

3. Importo ir eksporto muitai, susiję su mokestinėmis prievolėmis, atsiradusiomis Lietuvos Respublikoje iki 2004 m. balandžio 30 d., grąžinami ir juos išieškoti atsisakoma vadovaujantis minėtų prievolių atsiradimo metu galiojusiais Lietuvos Respublikos teisės aktais, iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

### **97 straipsnis. Privalomosios informacijos aktai**

Privalomosios tarifinės informacijos aktai ir privalomosios prekių kilmės aktai, išduoti Lietuvos Respublikoje vadovaujantis Lietuvos Respublikos muitinės kodeksu ir jo taikymą reglamentuojančiais teisės aktais iki 2004 m. balandžio 30 d., netenka galios nuo 2004 m. gegužės 1 d.

### **98 straipsnis. Muitinės sankcionuotų veiksmų įforminimas Bendrijos prekių muitinį statusą turėjusioms arba turinčioms prekėms**

Į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją įvežtoms prekėms, turėjusioms arba turinčioms Bendrijos prekių muitinį statusą, kurių eksporto formalumai buvo atlikti iki 2004 m. balandžio 30 d., turi būti įforminta išleidimo į laisvą apyvartą procedūra arba kiti muitinės sankcionuoti veiksmai.

### **99 straipsnis. Muitinio tranzito procedūrų pabaiga**

1. Muitinio tranzito procedūros, įformintos iki 2004 m. balandžio 30 d. vadovaujantis Muitinės kodeksu, jo taikymą reglamentuojančiais teisės aktais ir Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, privalo būti baigtos iki šioje straipsnio dalyje nurodytos datos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų muitinio tranzito procedūrų vykdytojai arba prekių, kurioms šios procedūros įformintos, vežėjai, matydami, kad iki 2004 m. balandžio 30 d. negalės pateikti atitinkamų prekių, esančių Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje, paskirties muitinės įstaigai, privalo kreiptis į prekių buvimo vietai artimiausią muitinės įstaigą, kad būtų atlikti muitinės formalumai, suteikiantys teisę toliau gabenti prekes Bendrijos muitų teritorijoje.

3. Leidimai naudotis muitinio tranzito procedūros atlikimo tvarkos supaprastinimais, išduoti Lietuvos Respublikoje, vadovaujantis Muitinės kodeksu, jo taikymą reglamentuojančiais teisės aktais ir Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis iki 2004 m. balandžio 30 d., galioja iki šios datos.

4. Prašymai išduoti leidimus naudotis Bendrijos arba bendrosios tranzito procedūrų atlikimo tvarkos supaprastinimais, numatytais Europos Bendrijos muitų teisės aktuose arba Konvencijoje dėl bendrosios tranzito procedūros (Interlakenas, 1987 m. gegužės 20 d.), muitinėje priimami nuo 2004 m. balandžio 20 d. Leidimai naudotis šioje straipsnio dalyje nurodytais supaprastinimais išduodami nuo 2004 m. gegužės 1 d. Tais atvejais, kai leidimo išdavimo reikalavimai numato, kad pareiškėjas privalo turėti Bendrijos arba bendrosios tranzito procedūrų taikymo patirtį, šiai patirčiai prilyginama muitinio tranzito procedūrų, kurios buvo atliekamos Lietuvos Respublikoje vadovaujantis Muitinės kodeksu ir jo taikymą reglamentuojančiais teisės aktais, taikymo patirtis.

### **100 straipsnis. Muitinės sandėlių veiklos tęstinumas**

1. Muitinės sandėliai, įsteigti Lietuvos Respublikoje vadovaujantis Muitinės kodeksu ir jo taikymą reglamentuojančiais teisės aktais ir pradėję savo veiklą iki 2004 m. balandžio 30 d., nuo 2004 m. gegužės 1 d. gali toliau ją tęsti muitų teisės aktų nustatyta tvarka. Šiuo atveju nauji leidimai steigti muitinės sandėlių neišduodami.

2. Muitinė iki 2004 m. gruodžio 31 d. pakeičia iki 2004 m. balandžio 30 d. išduotus leidimus steigti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus muitinės sandėlius Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatose nustatytos formos leidimais, jeigu leidimo pakeitimo metu atitinkamas muitinės sandėlis tebevykdo savo veiklą.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų muitinės sandėlių savininkai turi teisę nuo 2004 m. gegužės 1 d., vadovaudamiesi muitų teisės aktais, kreiptis į muitinę su prašymais perregistruoti jų

įsteigtus muitinės sandėlius, nelaukdami, kol vadovaujantis šio straipsnio 2 dalimi bus pakeisti jiems išduoti leidimai steigti muitinės sandėlių.

### **101 straipsnis. Laikinojo įvežimo procedūrų taikymo tęstinumas ir laikinojo išvežimo procedūrų pabaiga**

1. Laikinojo įvežimo procedūros, įformintos Lietuvos Respublikoje vadovaujantis Muitinės kodeksu ir jo įgyvendinimo nuostatomis iki 2004 m. balandžio 30 d., nuo 2004 m. gegužės 1 d. gali būti toliau tęsiamos muitų teisės aktų nustatyta tvarka iki leidimo laikinai įvežti atitinkamas prekes galiojimo pabaigos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos laikinojo įvežimo procedūros baigiamos vadovaujantis Stojimo sutartimi.

3. Prekės, kurioms Lietuvos Respublikoje vadovaujantis Muitinės kodeksu ir jo įgyvendinimo nuostatomis iki 2004 m. balandžio 30 d. įformintos laikinojo išvežimo procedūros nebuvo baigtos iki šios datos, laikomos negražinamai eksportuotomis iš Lietuvos Respublikos muitų teritorijos.

### **102 straipsnis. Laisvųjų sandėlių ir laisvųjų zonų veiklos tęstinumas**

1. Laisvieji sandėliai, įsteigti Lietuvos Respublikoje vadovaujantis Laisvųjų sandėlių įstatymu, Muitinės kodeksu bei jų taikymą reglamentuojančiais teisės aktais ir pradėję savo veiklą iki 2004 m. balandžio 30 d., nuo 2004 m. gegužės 1 d. gali toliau ją tęsti muitų teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu jų veiklos sąlygos atitinka Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų reikalavimus. Šiuo atveju nauji leidimai steigti laisvąjį sandėlį neišduodami.

2. Laisvosios zonos, kurių veikla pradėta iki 2004 m. balandžio 30 d., nuo 2004 m. gegužės 1 d. gali toliau ją tęsti muitų teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu jų veiklos sąlygos atitinka Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų reikalavimus. Apie tokias laisvasias zonas Muitinės departamentas, vadovaudamasis Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 802 straipsniu, informuoja Europos Komisiją.

3. Laisvųjų sandėlių ir laisvųjų zonų, kurių veiklos sąlygos neatitinka Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatose nustatytų reikalavimų, veikla nuo 2004 m. gegužės 1 d. sustabdoma, o jeigu iki 2004 m. rugpjūčio 1 d. minėti neatitikimai nepašalinami, – nutraukiama šio Įstatymo 70 ir 75 straipsnių nustatyta tvarka.

4. Nutraukiant laisvojo sandėlio arba laisvosios zonos veiklą dėl šio straipsnio 3 dalyje nurodytų priežasčių, šio Įstatymo 75 straipsnio 4 dalies nuostatos netaikomos.

### **103 straipsnis. Neapmuitinamų parduotuvių veiklos tęstinumas**

Neapmuitinamų parduotuvių veikla tęsiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos neapmuitinamų parduotuvių įstatymo, jį keitusių bei su juo susijusių teisės aktų pripažinimo netekusiais galios įstatymu.

### **104 straipsnis. Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento taikymas**

1. Iki 2004 m. birželio 30 d. šio Įstatymo 80–82, 85 ir 87 straipsniuose pateiktos nuorodos į Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento nuostatas laikomos nuorodomis į šias 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 3295/94, nustatančio priemones, draudžiančias išleisti laisvai cirkuliuoti, eksportuoti, reeksportuoti ar taikyti sąlyginio neapmokestinimo procedūrą (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 806/2003) (toliau – Reglamentas Nr. 3295/94) nuostatas ir jas įgyvendinančias 1995 m. birželio 16 d. Komisijos reglamento Nr. 1367/95, nustatančio Tarybos reglamento (EB) Nr. 3295/94, nustatančio priemones, skirtas uždrausti suklastotas ir piratines prekes išleisti į laisvą apyvartą, jas eksportuoti, reeksportuoti ar taikyti sąlyginio neapmokestinimo procedūrą, įgyvendinimo nuostatas (su pakeitimais, padarytais 1999 m. gruodžio 2 d. Komisijos reglamentu Nr. 2549/1999):

1) šio Įstatymo 80 straipsnio 1 dalyje pateikta nuoroda į Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 2 straipsnio 2 dalį – nuoroda į Reglamento Nr. 3295/94 1 straipsnio 2 dalies b punktą;

2) šio Įstatymo 80 straipsnio 1 dalyje pateikta nuoroda į Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 5 straipsnį – nuoroda į Reglamento Nr. 3295/94 3 straipsnį;

3) šio Įstatymo 80 straipsnio 4 dalyje pateikta nuoroda į Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 4 straipsnį – nuoroda į Reglamento Nr. 3295/94 4 straipsnį;

4) šio Įstatymo 81 straipsnio 2 dalyje pateikta nuoroda į Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 5 straipsnio 4 dalį – nuoroda į Reglamento Nr. 3295/94 3 straipsnio 1 dalies antrąją pastraipą;

5) šio Įstatymo 82 straipsnio 3 dalyje pateikta nuoroda į Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 9 straipsnio 3 dalį – nuoroda į Reglamento Nr. 3295/94 6 straipsnio 1 dalies antrąją pastraipą;

6) šio Įstatymo 82 straipsnio 4 dalyje pateikta nuoroda į Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 9 straipsnio 3 dalį – nuoroda į Reglamento Nr. 3295/94 6 straipsnio 1 dalies trečiąją pastraipą;

7) šio Įstatymo 85 straipsnio 1 dalies 1 punkte, 2 ir 3 dalyse pateiktos nuorodos į Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 13 straipsnį – nuorodomis į Reglamento Nr. 3295/94 7 straipsnio 1 dalį;

8) šio Įstatymo 85 straipsnio 1 dalies 2 punkte pateikta nuoroda į Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 14 straipsnio 1 dalį – nuoroda į Reglamento Nr. 3295/94 7 straipsnio 2 dalį;

9) šio Įstatymo 85 straipsnio 7 dalyje pateikta nuoroda į Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 4 straipsnio 1 dalį – nuoroda į Reglamento Nr. 3295/94 4 straipsnį;

10) šio Įstatymo 87 straipsnio 2 dalyje pateikta nuoroda į Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 9 straipsnio 1 dalį – nuoroda į Reglamento Nr. 3295/94 6 straipsnio 1 dalies pirmąją pastraipą ir antrosios pastraipos pirmąjį sakinį;

11) šio Įstatymo 87 straipsnio 3 dalyje pateikta nuoroda į Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 12 straipsnį – nuoroda į Reglamento Nr. 3295/94 9 straipsnio 3 dalį.

2. Muitinės departamento sprendimai taikyti muitinės priežiūros priemonės intelektinės nuosavybės teisių subjektų teisėms apsaugoti, priimti vadovaujantis Intelektinės nuosavybės apsaugos importuojant ir eksportuojant prekes įstatymu iki 2004 m. balandžio 30 d., galioja iki jų galiojimo laiko pabaigos arba iki naujų sprendimų taikyti muitinės priežiūros priemonės toms pačioms teisėms apsaugoti įsigaliojimo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri iš šių datų yra ankstesnė.

3. Garantijų, pateiktų vadovaujantis Intelektinės nuosavybės apsaugos importuojant ir eksportuojant prekes įstatymu iki 2004 m. balandžio 30 d. arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytu Tarybos reglamentu nuo 2004 m. gegužės 1 d. iki 2004 m. birželio 30 d., atsisakoma, jeigu intelektinės nuosavybės teisių subjektas, tebegaliojant atitinkamam Muitinės departamento sprendimui, nurodytam šio straipsnio 2 dalyje, pateikia Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamento 6 straipsnio 1 dalyje nurodytą deklaraciją.

### **105 straipsnis. Importuotojų ir eksportuotojų registro naudojimas vietoj Muitinės prievolinkų registro**

Vietoj šio Įstatymo 57 straipsnyje nurodyto Muitinės prievolinkų registro iki 2005 m. birželio 30 d. naudojamas Importuotojų ir eksportuotojų registras, kurį vadovaudamasis Vyriausybės nustatyta tvarka tvarko Muitinės departamentas arba Muitinės departamento generalinio direktoriaus įgaliota muitinės įstaiga. Nuo 2004 m. gegužės 1 d. šiame registre registruojami ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių asmenys, Lietuvos Respublikos muitinei pateikę muitinės deklaraciją raštu arba naudodamiesi duomenų apdorojimo techninėmis priemonėmis.

## **ANTRASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

### **106 straipsnis. Muitinės formalumams atlikti naudojamų dokumentų blankų spausdinimas**

1. Spaustuvės turi teisę spausdinti muitinės formalumams atlikti naudojamų dokumentų blankus tik gavusios Muitinės departamento leidimą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas leidimas išduodamas tik Muitinės departamentui aprobovęs spaustuvės pateiktus atitinkamų dokumentų blankų signalinius egzempliorius.

3. Muitinės formalumams atlikti naudojamų dokumentų blankų formas ir jų spausdinimo reikalavimus nustato Muitinės departamento generalinis direktorius, vadovaudamasis Europos Bendrijos muitų teisės aktais ir dokumentų blankų spausdinimo tvarką reglamentuojančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

4. Šio straipsnio 1–3 dalių nuostatos netaikomos, kai muitų teisės aktai nustato kitokią muitinės formalumams atlikti naudojamų dokumentų blankų formų bei jų spausdinimo reikalavimų nustatymo ir (arba) šių dokumentų spausdinimo tvarką.

### **107 straipsnis. Reikšmingi ir kartotiniai pažeidimai**

Taikant šį Įstatymą ir kitus muitų teisės aktus, reikšmingu pažeidimu laikoma nusikalstama veika arba administracinis teisės pažeidimas, už kurį paskirta didesnė kaip 5000 litų administracinė bauda, kartotiniu pažeidimu – antras ir kiekvienas paskesnis administracinis teisės pažeidimas, kuris pagal šį straipsnį nelaikytinas reikšmingu.

### **108 straipsnis. Tarptautinės sutartys ir Europos Bendrijos muitų teisės aktai**

Jeigu Lietuvos Respublikos Seimo ratifikuotos tarptautinės sutartys arba Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje tiesiogiai taikomi Europos Bendrijos muitų teisės aktai nustato ką kita nei šis Įstatymas ar kiti muitų teisės aktais laikytini Lietuvos Respublikos teisės aktai, atitinkamai taikomos tarptautinių sutarčių arba Europos Bendrijos muitų teisės aktų nuostatos.

### **109 straipsnis. Europos Bendrijos muitų teisės aktų taikymo Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje tvarka**

Europos Bendrijos muitų teisės aktuose nustatytais atvejais, kai Europos Sąjungos valstybėms narėms deleguota sprendimo priėmimo teisė, sprendimus priima ir atitinkamų Europos Bendrijos muitų teisės aktų nuostatų taikymo Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, išskyrus atvejus, kai šis ar kiti įstatymai nustato ką kita.

### **110 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas**

1. Šis Įstatymas, išskyrus 80 straipsnio 2 dalį, 84 straipsnį, 99 straipsnį ir 106 straipsnį, įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

2. Šio Įstatymo 80 straipsnio 2 dalis ir 84 straipsnis įsigalioja nuo 2004 m. liepos 1 d.

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

LAIKINAI EINANTIS  
RESPUBLIKOS PREZIDENTO PAREIGAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

**ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI**

1. 1983 m. kovo 28 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 918/83, nustatantis Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2000 m. liepos 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1671/2000) (Įstatyme – **Atleidimo nuo muitų reglamentas**).

2. 1983 m. liepos 29 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2288/83, pateikiantis biologinių ir cheminių medžiagų, numatytų Tarybos reglamento (EEB) Nr. 918/83, nustatančio Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą, 60 straipsnio 1 dalies b punkte, sąrašą (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1989 m. sausio 27 d. Komisijos reglamentu (EEB) Nr. 213/89) (Įstatyme – **Atleidimo nuo muitų reglamentą įgyvendinantis reglamentas**).

3. 1983 m. liepos 29 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2289/83, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 918/83, nustatančio Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą, 70–78 straipsnių įgyvendinimo nuostatas (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1992 m. kovo 25 d. Komisijos reglamentu (EEB) Nr. 735/92) (Įstatyme – **Atleidimo nuo muitų reglamentą įgyvendinantis reglamentas**).

4. 1983 m. liepos 29 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2290/83, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 918/83, nustatančio Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą, 50–59 straipsnių įgyvendinimo nuostatas (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1992 m. kovo 25 d. Komisijos reglamentu (EEB) Nr. 734/92) (Įstatyme – **Atleidimo nuo muitų reglamentą įgyvendinantis reglamentas**).

5. 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės prekių nomenklatūros bei dėl bendrojo muitų tarifo (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. gruodžio 30 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2344/2003) (Įstatyme – **Bendrojo muitų tarifo reglamentas**).

6. 1988 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 3915/88, išdėstantis nuostatas dėl Tarybos reglamento (EEB) Nr. 918/83, nustatančio Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą, 63c straipsnio įgyvendinimo (Įstatyme – **Atleidimo nuo muitų reglamentą įgyvendinantis reglamentas**).

7. 1991 m. lapkričio 7 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3330/91 prekybos prekėmis tarp valstybių narių statistikos (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. rugsėjo 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003).

8. 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2913/92, nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2000 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2700/2000) (Įstatyme – **Bendrijos muitinės kodeksas**).

9. 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2286/2003) (Įstatyme – **Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatos**).

10. 1997 m. kovo 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 515/97 dėl valstybių narių valdymo institucijų tarpusavio pagalbos ir dėl pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti tinkamą muitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymą (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 807/2003) (Įstatyme – **Tarpusavio pagalbos reglamentas**).

11. 2000 m. rugsėjo 7 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1901/2000, nustatantis tam tikras Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3330/91 dėl prekybos prekėmis tarp valstybių narių statistinių duomenų įgyvendinimo nuostatas (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. gruodžio 17 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2207/2003).

12. 2003 m. liepos 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1383/2003 dėl muitinės veiksmų, atliekamų su prekėmis, kurios, kaip įtariama, pagamintos pažeidžiant tam tikras intelektinės nuosavybės teises, ir priemonių, kurių turi būti imamasi prekių atžvilgiu nustatčius, kad jos pagamintos pažeidžiant tokias teises (Įstatyme – **Intelektinės nuosavybės apsaugos reglamentas**).

---